

west- vlaanderen werkt

tijdschrift van de
westvlaamse
economische raad
5^e jaargang n° 1

West-Vlaanderen werkt

tijdschrift van de westvlaamse economische raad

inhoud :

Tot U spreekt	1
P. MONBALLYU Bestendig Afgevaardigde, Voorzitter Komitee Huisvesting West-Vlaanderen	
STREKEN, STEDEN EN GEMEENTEN IN BEWEGING	
E3 : Een nakende realiteit ?	2
L. GILLON Bestendig Afgevaardigde, Sekretaris van de Raad van Beheer van de Interkommunale E3	
Hoe staat het met de herscholing van de volwassenen in West-Vlaanderen ?	7
J. DECLERCQ Direkteur Gewestelijk Bureau Kortrijk van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening	
WESTVLAAMSE BEDRIJVEN	
Oostende-Dover – Belangrijk overheidsbedrijf in West-Vlaanderen	11
E. LEPEER	
WEST-VLAANDEREN OP GRAFIEK	15
SPECTRUM VAN DE WESTVLAAMSE EKONOMIE	16
Textiel	16
A. DEQUAE	
Landbouw	17
L. BOCKSTAELE	
Vlasvezel	17
A. DELBEKE	
Havens	18
E. LEPEER	
Loononderzoek in de Belgische Nijverheid	19
Enquêtes	19
Onderzoek industriële bedrijven	
Onderzoek landbouw	
W.E.S.	
Stedebouw, Huisvesting en Ruimtelijke Ordening	21
WEST-VLAANDEREN WERKT	23

Bij naamvermelding van de auteur verschijnt de bijdrage onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid.

Beschermkomitee :

Ridder P. van Outryve d'Ydewalle,
Gouverneur.

De Heren J. Storme, H. Smislaert,
L. Gillon, A. Loncke, M. Lootens,
P. Monballyu,

Leden der Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee :

De Heren L. Bockstaele, G. Declercq,
P. Delafontaine, F. Van Damme en
O. Vanneste.

Redaktiesekretaris :

De Heer J. Pattyn.

Abonnement :

100 F – P.C.R. 976.57,
W.E.R., Dijver 7, Brugge.

Redaktiesekretariaat :

Westvlaams Economisch Studiebureau
(W.E.S.) Dijver 7, Brugge.

Publiciteitsvoorwaarden :

W.E.S., Dijver 7, Brugge.

Foto voorpagina : R. Vansevenant

DRIEMAANDELIJKSE UITGAVE

5e JAARGANG 1963

NUMMER 1

S.V. Groeninghe Drukkerij, Kortrijk

tot U spreekt...

Piet MONBALLYU

*Bestendig Afgevaardigde,
Voorzitter Komitee Huisvesting West-Vlaanderen.*

Het „werken” en het „wonen” zijn in het vragenwezen van de Westvlaamse bevolking de onmisbare componenten van de welvaart en de volkskultuur.

Wanneer wij met optimisme vaststellen dat — dank zij de economische ontwikkeling — West-Vlaanderen duizenden arbeidsplaatsen heeft bijgewonnen (+ 17.576 tussen 1956 en 1961), moeten wij nochtans met spijt waarnemen dat de balans van de huisvesting beslist een nadelig saldo vertoont.

Inderdaad, in tegenstelling met wat velen denken, telt West-Vlaanderen te weinig woningen. Jaarlijks bouwt men er circa 3.400 terwijl de minimumbehoefte de 4.100 bereiken. Deze zijn beslist noodzakelijk indien rekening gehouden wordt :

- 1. met de vermeerdering van het aantal gezinnen;*
- 2. met de economische ontwikkeling waardoor de uitwijking per jaar afneemt;*
- 3. met de sluiting of slooping van onvoldoende woningen, die per jaar de 2.550 moeten overtreffen, om in afzienbare tijd de ongezonde en de bouwvallige woningen binnen sociaal verantwoorde perken te herleiden.*
- 4. met de slooping in het raam van de ruimtelijke ordening.*

Het is duidelijk dat het aantal woongelegenheden gelijk moet zijn met het aantal gezinnen en meteen moet beantwoorden aan de structuur van de gezinnen : de doorsneegezinnen, de grote gezinnen, de jonge gezinnen, de alleenstaanden en de uitgebloeide gezinnen.

De huisvesting moet gezien worden in het raam van de ruimtelijke ordening van de gemeente en van de streek, daar de „behoefte wonen” — berekend volgens vooraf ingestelde analyse, getoetst aan de vooruitzichten van bouwdichtheid en types der woningen — de hoegrootheid van de te beveiligen gronden moet bepalen.

Het grondbeleid „huisvesting” staat niet los van het globaal grondbeleid, waardoor de overheid de grond moet ordenen in functie van al de menselijke behoeften en bedrijvigheden die aanspraak maken op de gepaste terreinen, als daar zijn de behoeften wonen, de behoeften werken (land- en tuinbouw, nijverheid en handel, beheer), de verpleging, onderwijs en cultuur, verkeer, rust en kalmte, enz.

Het is ten zeerste vereist dat de inzichten en plannen van de gemeentelijke overheid inzake grondbeveiliging en bestemming der gronden op het ruimere gewestelijke plan worden samengebundeld.

Voor dit zo belangrijk vraagstuk en de oplossing van de huisvesting moet de innigst mogelijke samenwerking tot stand gebracht worden tussen alwie geroepen is verantwoordelijkheid te dragen op het stuk van het woningwezen en de ruimtelijke ordening.

E3 :

een nakende realiteit ?

LEOPOLD GILLON,

Bestendige Afgevaardigde,
Sekretaris van de Raad
van Beheer van de
Interkommunale E3

Er heerste op 9 februari jl. in het stadhuis te Gent een betekenisvolle feeststemming.

In aanwezigheid van de Premier Lefèvre, de Ministers Bohy, Gilson en Anseele, de Provinciegouverneurs d'Ydewalle en Mariën en tal van personaliteiten uit de regerings-, provinciale en stedelijke kringen, werd de Interkommunale plechtig gesticht.

Deze symbolische formaliteit bekroont de studie van de werkgroep opgericht door de Minister van Openbare Werken, nadat de Provincieraad van West-Vlaanderen in zitting van oktober 1960 eenparig een motie had gestemd, om bij de Regering aan te dringen op spoedige realisatie van de E3-weg, voedingsbron voor onze expansieve gewesten.

Deze commissie heeft in de loop van een twaalfstal zittingen belangrijk voorbereidend werk geleverd. Onder meer werden de statuten opgesteld die het intern leven van de interkommunale regelen en werd overgegaan tot de redactie van een overeenkomst tussen de Staat en de interkommunale, waarbij de Staat bepaalde verplichtingen — vooral op het vlak van de financiering — op zich neemt tegenover de interkommunale die de autosnelweg aanlegt. Een wet van 26 juli 1962 machtigt de koning concessies te verlenen tot het aanleggen van autosnelwegen; deze wet brengt trouwens vereenvoudigingen aan de ontogeningsprocedure.

De interkommunale heeft de vorm aangenomen van een samenwerkende vereniging. Zij omvat als leden de Staat, vertegenwoordigd door het Wegenfonds, drie provincies (Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen) en vijf steden die zijn, van noord naar zuid, Turnhout, Antwerpen, St. Niklaas, Gent en Kortrijk.

Het privé-kapitaal komt dus niet tussen, althans voorlopig niet. De interkommunale is de meester van het werk, d.w.z. dat zij de voorontwerpen en de ontwerpen opmaakt, ze verwezenlijkt en de financiering verzekert.

Zij wordt echter bijgestaan door de Staat die zijn medewerking verleent op technisch en administratief vlak, die trouwens toezicht en voogdijschap heeft op de verschillende operaties en beslissingen van de interkommunale en die haar tevens dekt op het financiële vlak, door het uiteindelijk ten laste nemen van de werkingskosten.

De autosnelweg zal een lengte hebben van ongeveer 150 km, waarvan 26 km in West-Vlaanderen.

Hij zal twee baanvakken hebben hetzij met drie rijstroken waarbij ieder baanvak een breedte zal hebben van 11,25 m, hetzij met twee rijstroken waarbij ieder baanvak een breedte heeft van 7,5 m.

In het eerste geval zal de totale breedte van de autosnelweg, zijstroken en bermen inbegrepen, 47,5 m bedragen, in de tweede hypothese slechts 40 m.

Ik geloof dat, gelet op de zeer hoge verkeersdrukke op deze verkeersweg die trouwens in de naaste toekomst nog in stijgende lijn zal verlopen, het verkeerd zou zijn niet onmiddellijk drie rijstroken te voorzien.

De telling van de voertuigen heeft uitgewezen dat het drukste verkeer veruit ligt tussen Deinze en Antwerpen, zodat zeker dit gedeelte over twee banen van 11,25 m breedte zal beschikken.

Gezien de tussenruimte van 12 m tussen de twee vakken, blijft het mogelijk in de toe-

komst de volledige weg over tweemaal 11,25 m te brengen, mits de tussenruimte op de verbrede plaatsen tot 4,50 m te reduceren.

Men voorziet volgend tijdschema voor het uitwerken van de voorontwerpen en de ontwerpen: 12 maanden voor het voorontwerp van het wegvak Antwerpen-Gent, 18 maanden voor de wegvakken Antwerpen-Nederlandse grens en Gent-Franse grens.

Dit zijn maximale termijnen, en wij hopen beroep te kunnen doen op ontwerpers, degelijk uitgerust om ons in de timing aangenaam te verrassen.

Het uitwerken van het ontwerp zal vlugger verlopen, namelijk in 4 maand. De voorontwerpen en ontwerpen moeten overgelegd worden aan de Heer Minister van Openbare Werken die binnen de 2 maand zijn advies moet verlenen.

Uiteindelijk komt men tot de konklusie — rekening houdend met het feit dat voor de toewijzing van de werken een aanbesteding zal moeten uitgeschreven worden — dat de aanvang van de werken niet mag verwacht worden voor de lente van 1965, uitzondering gemaakt voor de Schelde-oeververbinding. De einddatum van de werken is uiterst moeilijk vast te stellen. Bevoegde technici voorzien de voltooiing van het werk tegen 1968.

Het probleem van de Schelde-oeververbinding werd langdurig bestudeerd, maar heeft nog niet tot een beslissing geleid. Dit punt valt trouwens niet in de bevoegdheid van de interkommunale. De Minister van Openbare Werken gelast zich met de uitvoering van dit kunstwerk.

Het Ministerie heeft ondertussen een wedstrijd uitgeschreven voor de studie van een voorontwerp met kostprijsberekening hetzij voor een brug hetzij voor een tunnel; dit zal toelaten de meest interessante en de voordeligste ideeën te weerhouden. De autosnelweg zal een autosnelweg zijn met tolheffing, maar in de tegengestelde zin van de gewone betekenis.

De tolheffing veronderstelt gewoonlijk een bijdrage van de gebruiker ten voordele van de Staat. In onderhavig geval zal het de Staat zijn die een bijdrage zal betalen, niet aan de gebruiker maar wel aan de interkommunale.

Het idee van de tol ten laste van de gebruiker is in de bespreking gebracht geworden en is niet a priori onlogisch, aangezien aan de weggebruiker een belangrijk voordeel wordt toegekend door hem de mogelijkheid te bieden tijd te winnen en te besparen op het materieel. U zult echter begrijpen dat over-

wegingen van politieke aard deze formule deden verwerpen.

De autosnelweg Oostende-Brussel is reeds jaren open voor het verkeer; gedeelten van de autosnelweg Antwerpen-Aken zijn eveneens reeds verschillende jaren open en nooit heeft men enige bijdrage gevraagd aan de gebruikers van deze autosnelwegen.

Ik zie dan ook niet in hoe men anders had kunnen beslissen ten opzichte van de gebruikers van de E3-weg, zonder weerstanden uit te lokken en perskampagnes waarvoor de politieke overheid toch altijd gevoelig is.

Men raamt de totale kosten voor de aanleg op heden op 7,5 miljard F. Zich steunend op statistische gegevens meent de Overheid de totale last van de werken, aflossing van het kapitaal en de intresten, te kunnen dragen door het betalen van 77 centimes per km/voertuig. Dit betekent in andere woorden dat telkens als een voertuig een bepaald wegvak verlaat, een enregistreerapparaat het aantal doorlopen km zal opgeven dat men met 77 centimes zal vermenigvuldigen. Deze bijdrage moet toelaten, tegen het einde van de concessie, die 30 jaar bedraagt, aan de interkommunale de totaliteit van de uitgaven, zowel voor de realisatie van de werken als de vergoeding voor het geïnvesteerd kapitaal, terug te betalen.

Om nader te preciseren wil ik er aan toevoegen dat in de opvatting van de Staat, de operatie voor de interkommunale een blanco-onderneming weze, d.w.z. dat de interkommunale fondsen belegt die zij volledig zal rekupereren binnen een termijn die voorlopig op 30 jaar is gesteld, maar die, naarmate het meer of minder intens gebruik van de autosnelweg, kan verlengd worden of vroeger vervallen.

De financiering van de werken zal gebeuren door leningen die door de interkommunale op de kapitaalmarkt zullen geplaatst worden, zoals dit telkens gebeurt als de Staat beroep doet op kapitaalleningen in het eigen land.

Daar het te verwachten valt dat meerdere jaren zullen verlopen vooraleer de autosnelweg open gesteld wordt voor het verkeer en het de interkommunale mogelijk wordt een

gedeelte van de geïnvesteerde fondsen te recupereren door tol, was het noodzakelijk een systeem te bedenken om de periode te overbruggen tussen de aanvang en het ogenblik waarop de exploitatie van de autosnelweg voor de interkommunale zal renderen.

Daaruit vloeide de noodzaak voort van een kapitaal, dat moet dienen tot aflossing van de leningen in hoofdsom en intresten, ten bedrage van minimum 1.600.000.000 F waarvan 100.000.000 F door de Staat en het saldo 1.500.000.000 F naar pariteit te verdelen en voor de helft tussen de provincies en de steden. De provincies komen tussen voor 750.000.000 F, nl. Antwerpen 300.000.000 F, Oost-Vlaanderen 275.000.000 F, West-Vlaanderen 175.000.000 F. De onderschrijving door de steden is als volgt: Antwerpen: 350.000.000 F, Gent 225.000.000 F, Kortrijk 63.000.000 F, St. Niklaas 62.000.000 F, Turnhout 50.000.000 F.

Men hoopt echter dat dit kapitaal nooit volledig zal moeten volgestort worden, maar dat de leden zich zullen kunnen beperken tot het storten van 40 % of in totaal 640 miljoen F.

De doelmatigheid van dit werk wordt beïnvloed door de vordering van de werken bij onze naburen.

De Raad van Beheer zal aandacht moeten schenken aan de contacten met Nederland en Frankrijk, meer bepaald de Provincie Noord-Brabant en het Département du Nord.

Wat dit laatste betreft, heeft le Conseil Général — de tegenhanger van onze Provincieraad — de wens uitgedrukt tot oprichting ener Interkommunale in dezelfde geest als de onze, voor de voltooiing van de autoweg Parijs-Arras, met erbij het verlangen dat een strook autoweg Rijsel met Doornik zou verbinden, hetgeen de Fransen rechtstreekse verbinding zou geven met de Route de Wallonie.

De Raad van Beheer zal niet nalaten — met de steun van de Regering — bij de Franse Autoriteiten aan te dringen op de simultane

aanleg van de verbinding Rijsel-Belgische grens.

Vaak in de geschiedenis lag West-Vlaanderen op het knooppunt van de slagvelden.

Het kompleks van geplande autowegen maakt van onze Provincie morgen — dit wil zeggen binnen de eerste 10 jaren — het kruispunt van de voornaamste Europese verkeersaders.

Zo wij mochten betreuren dat de Route de Wallonie voorrang had op de E3, moeten wij ons niettemin absoluut om haar realisatie verheugen.

Eens doorgetrokken van Doornik over Kortrijk naar Zeebrugge, maakt zij voor de Provincie een onmisbaar komplement uit.

Vanuit Kortrijk wordt Duitsland rechtstreeks bereikt, hetzij in noord-oostelijke richting over de E3 en Nederland, hetzij in oostelijke richting over de Route de Wallonie.

De verlengde Route de Wallonie op het grondgebied van West-Vlaanderen zal vanaf Kooigem een autosnelweg vormen met de ontworpen autosnelweg Brussel-Oostduinkerke.

Vanuit Wevelgem zal de Route de Wallonie doorgetrokken worden tot Zeebrugge terwijl de autosnelweg Brussel-Oostduinkerke westwaarts doortrekt ten noorden van Ieper en ten oosten van Veurne tot aan de zee. Deze autosnelweg zal op het grondgebied van Veurne de autosnelweg Jabbeke-Calais kruisen.

Het kruispunt van de E3 en de Route de Wallonie situeert zich op de grens van Aalbeke-Marke.

Rechtstreeks verbindt de E3 de Antwerpse haven met de voorname industriële centra van St. Truiden, Gent, Kortrijk, Noord-Frankrijk met Parijs.

Grootser in de ruimte reikt de as van Stockholm naar Lissabon.

Aldus verzekert, naast politieke contacten en Europees Parlement, de E3 de Europese eenmaking.

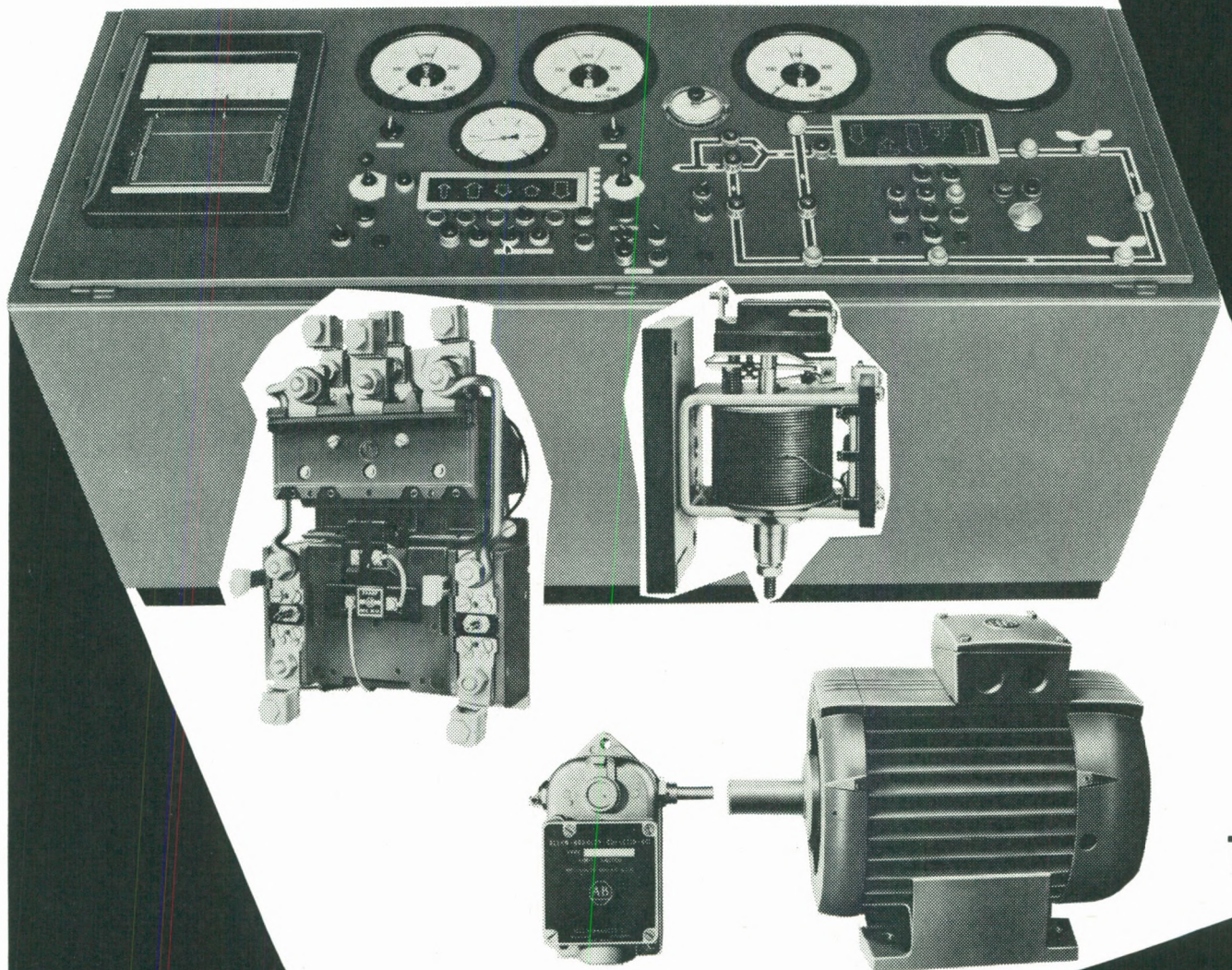

ELECTRO-INDUSTRIËLE APPARATUUR

etn vandecappelle n.v.

studie, samenstelling en oplossing van uw
moeilijkste automatie problemen in fabricage,
montage, e. a. bedrijfstakken.
degelijk materiaal waarborgt hoge bedrijfszekerheid.

di artex

RUMBEKESTEENWEG 279 ROESELARE – TEL. 051/230.81 (3 l.)

Hoe staat het met de herscholing van de volwassenen in West-Vlaanderen ?

J. DECLERCQ

Direkteur Gewestelijk Bureau
Kortrijk van de Rijksdienst
voor Arbeidsvoorziening

Door de wet van 14-2-61 werd aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening o.m. als taak opgedragen de herscholing van de onvrijwillig werklozen en de versnelde beroepsopleiding van de volwassenen te bevorderen en te organiseren.

In maart 1961 verschenen in het Belgisch Staatsblad de uitvoeringsbesluiten ter zake. Wij zorgden er voor de belangstellenden voor te lichten langs onderhavig tijdschrift (Nr 4 - 3e jaargang 1961).

Wij schreven toen dat dank zij de nieuwe beschikkingen, het mogelijk werd in ruime mate bij te dragen tot verhoging van ons arbeidspotentieel.

Na ongeveer twee jaar toepassingsmogelijkheid, welke in ruime mate kon bevorderd worden door de blijvend gunstige economische conjunctuur, past het te onderzoeken welke resultaten wij verkregen en welke objectieven nog dienen bereikt.

Herinneren wij er aan dat de voordelen tegenwoordig de volgende zijn: maximum vergoeding van 26 F per uur — toepassing R.M.Z. — premie van 900 F tot 1800 F naar gelang de duur van de opleiding — premie van 500 F na bewijsvoering van tewerkstelling.

Eerste resultaten

Op grond van vroegere interne beschikkingen (vóór 1961 konden enkel vergoede werklozen opgenomen worden in de centra voor kollektieve herscholing) werd de activiteit voor West-Vlaanderen hoofdzakelijk toegespitst op de vorming van arbeidskrachten voor de bouwnijverheid.

Inlichtingen te verkrijgen bij de Gewestelijke Bureau's van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening :

BRUGGE	Spanjaardstraat 15	Tel. (050) 324.07
IEPER	Diksmuidestraat 68	(057) 221.01
KORTRIJK	Kasteelkaai 1	(056) 207.11
MOESKROEN	Rue du Midi 61	(056) 305.27
OOSTENDE	Witte Nonnenstraat 11	(059) 776.11
ROESELARE	J. Mahieustraat 49	(051) 229.11

Aan de basis van deze regeling lag enerzijds de overweging dat dringend diende tussen gekomen voor deze industrietak, gelet op de buitengewoon grote behoeften van geschoolde bouwarbeiders en de uitgesproken veroudering van de tewerkgestelden.

Anderzijds werd geoordeeld dat voor de vorming van metaalbewerkers de bestaande herscholingscentra te Gent konden volstaan. Theoretisch kwam het hier op neer dat een wisselwerking voor de twee Vlaanders mogelijk was door al de kandidaten voor de bouw te laten herscholen in West-Vlaanderen en deze voor metaal te richten op Oost-Vlaanderen.

Volgende uitslagen werden geboekt voor onze provincie in de loop der jaren 1961-62 :

Aangeleerd beroep	Aantal centra	Aantal beëindigde herscholingen
metselaar	15	180
metselaar volmaking	2	12
schilder	4	53
bekister	2	33
monteerder centrale verwarming	3	33
vloerlegger	3	23
ploegbaas-bouw	2	28
loodgieter-zinkbewerker	2	20
matroos zeevisserij	1	6
lasser	—	61
opdienster en kokkin	—	74
stikster	2	31
stopster	3	22

Begin 1963 zijn daarenboven nog volgende kollektieve herscholingen lopend :

Beroep	Centra	Aantal cursisten
metselaar	13	195
metselaar volmaking	2	24
schilder	2	28
bekister	2	26
monteerder centrale verwarming	1	18
vloerlegger	2	28
ploegbaas-bouw	2	38
loodgieter-zinkbewerker	1	12
lasser	1	10
stikster	1	12
stopster	1	6

Gedurende de twee beschouwde jaren waren er in het Rijk 3.664 voltooide opleidingen wat betekent dat West-Vlaanderen een aandeel had van 13 %. Gedurende die tijd is het aantal Westvlamingen dat metaalkursussen te Gent volgde (o.m. voor paswerker en draaier)

« NORD INDUSTRIEL, AGRICOLE ET COMMERCIAL »

Weekblad voor Nord, Pas-de-Calais, Aisne, Oise en Somme.

Rubrieken over West-Vlaanderen en Henegouwen.

● Abonnement :

Basis van Uw kennis van de Noord-Franse markt

● Publiciteit in dit tijdschrift :

Basis van Uw contacten met de Noord-Franse markt

Stort 250 F (jaarabonnement) op P.C.R. n° 6004.91 te Brussel van :
Le Nord Industriel et Commercial,
Bauchat Gauche S.A., LILLE (France)

Burelen voor West-Vlaanderen :

36 Loofstraat, Kortrijk - Tel. (056) 109.90

uiterst gering geweest. Immers slechts 38 voltooide herscholingen werden genoteerd. De expansieve metaalindustrie van onze provincie kreeg derhalve geen ernstige aanbreng van nieuw gevormde krachten. Het dient onderlijnd dat het aantal Oostvlamingen die alhier wilden genieten van opleidingen tot bouwarbeider eveneens uiterst gering was.

Volgende factoren zijn o.i. oorzaak van deze gedeeltelijk mislukte berekening :

- 1) De afstand welke de kandidaten moeten afleggen ;
- 2) De terughoudendheid voor het onbekende (veel kandidaten worden aangetrokken naar centra door de bekendheid die vrienden en werkmakers er aan geven) ;
- 3) De aarzeling nopens de doelmatigheid (loontrekkenden verlaten niet gemakkelijk werk om aan een lagere vergoeding een geschooldheid te verwerven waarvan ze nog geen positieve resultaten vaststelden) ;
- 4) De grotere inspanningen die moeten geleverd vinden velen overbodig, gelet op de huidige tewerkstellingsmogelijkheden ;
- 5) Het besef dat geschooldheid onontbeerlijker wordt voor de arbeidsverzekering is nog onvoldoende doorgedrongen.

Overigens moet er op gewezen dat een omvangrijker beroep op de herscholingsdiensten niet noodzakelijk zou kunnen ingewilligd worden.

Objektieven

Gesteld voor deze toestanden dat namelijk, enerzijds grote behoeften aan geschoolden blijven bestaan en dat de bestaande centra voor herscholing anderzijds nog onvoldoende kwantitatieve mogelijkheden bieden, is het o.i. aangewezen dat naar grotere spreiding van de herscholingscentra uitgezien wordt. Het is volkomen logisch dat ook in West-Vlaanderen aan versnelde opleiding van volwassenen voor andere nijverheden wordt gedaan. Zolang de behoeften reëel en dringend zijn mag niet geaarzeld worden om in te grijpen. Dit wil geenszins beduiden dat naar besteding van deze spreiding dient gestreefd, want

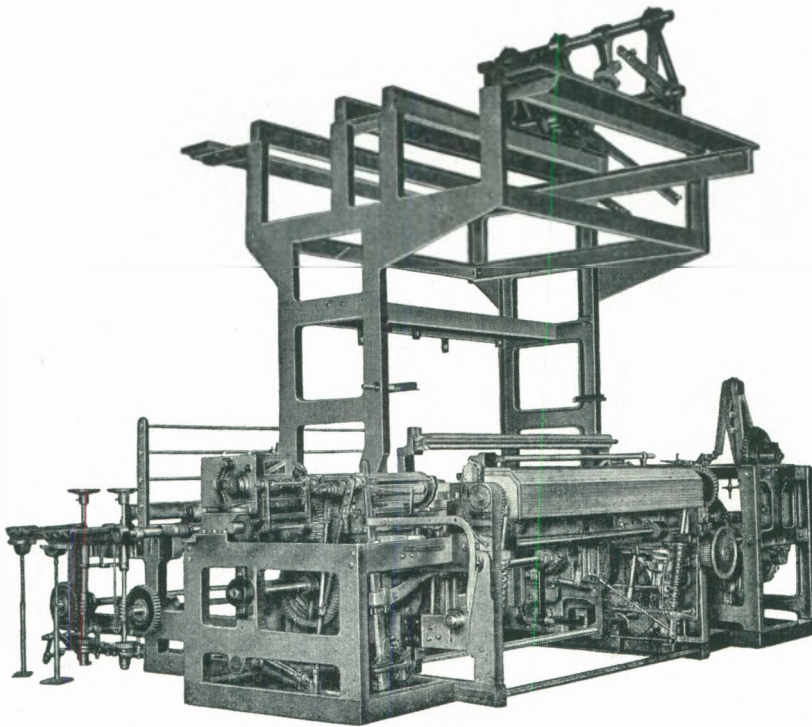
het wezen zelf van de versnelde opleiding is niets anders dan een afdoend tijdelijk middel tot hulpverlening bij bepaalde tekortkomingen, ontstaan door de evolutie van het bedrijfsleven of door dieper ingrijpende fenomenen.

De snelle industriële groei van de provincie vereist snelle aanpassingen. Niet zonder reden wordt in dit perspectief uitgezien om centra op te richten van versnelde opleiding van volwassenen voor de metaal- en textielindustrie.

Daar waar het mogelijk is moeten alle beschikbare arbeidskrachten kunnen ingeschakeld, wat in zich sluit dat ook gehandicapten rendabel moeten kunnen opgeleid worden.

De grootst mogelijke integratie van de werkzoekenden en de beveiliging van de bestaanszekerheid zijn enkel mogelijk door het in lijn stellen van alle hulpmiddelen om ons potentieel van gekwalificeerden op te drijven.

**ROEDENGETOUW
VOOR EPINGLE-
MEUBELSTOF**

ROEDENTAPIJTGETOUWEN van 0 m 50 tot 5 m 50 breedte

DUBBELSTUKTAPIJTGETOUWEN enkelspoelig

DUBBELSTUKTAPIJTGETOUWEN dubbelspoelig

EFFEN FLUWEELGETOUWEN dubbelspoelig

JACQUARD FLUWEELGETOUWEN enkel- of dubbelspoelig

EPINGLEGETOUWEN met enkele roedenbeweging
  met dubbele roedenbeweging
  met combinatie wisselbakken

JUTEGETOUWEN voor onderweefsel tufted tapijten

N.V. GIETERIJEN EN WERKHUIZEN

MICHEL VAN DE WIELE

M A R K E

Tel. 056/203.11

Oostende-Dover

Belangrijk overheidsbedrijf in West-Vlaanderen

Lic. ERIC LEPEER

Innig vastgeklonken aan het totaalbeeld van het toeristische, handeldrijvende en industriële Oostende is de zeevaartlijn op Dover, door de Belgische Staat verzekerd bij middel van snelle pakketboten en ruime autoveerboten. Oostende-Dover, spil van de Oostendse havenbedrijvigheid, is niet alleen een zeer belangrijke maritieme verbinding die de interpenetratie van Britten en kontinentalen bevordert, Oostende-Dover is bovendien in onze Westvlaamse economie een waardevolle onderneming, arbeidsintensief op zichzelf en werkverschaffend door zijn nawerking.

Historisch

Het begrip « Oostende, zeepoort naar Engeland » is in de eeuwen gegroeid.

De geleidelijke uitschakeling van oudmodische en voorbijgestreefde transportmiddelen als trekschuit en postkoets ten gevolge van de indienststelling van spoorlijnen, bracht de overheid ertoe naar een meer actieve deelname in de zeeverbinding tussen beide spoorwegnetten te streven. Het succesvol resultaat van deze bemoeiingen werd de wet van 9 juli 1845. De regering kreeg kredieten ter beschikking om drie schepen aan te kopen.

Van meet af aan heeft de inrichtende overheid buitenlandse inmenging in haar eigen kanaalvaart geweerd. Na 1863, toen de Britten aan de gezamenlijke uitbating verzaakten, zijn er slechts 3 kanaalboten in den vreemde besteld.

Verkeerstechnisch

De huidige vloot — de meest getalsterke van alle Kanaalvloten — bestaat uit zeven fraaie pakketboten: Prince Baudouin, Prins

Albert, Koning Albert, Prince Philippe, Roi Leopold III, Koningin Elisabeth en Reine Astrid, drie autovervoerboten: Prinses Joséphine-Charlotte, Artevelde en Koningin Fabiola, en één vrachtschip, de IJzer.

De passagiersschepen hebben een capaciteit van ± 1.700 personen; met een topsnelheid van 24 mijl per uur — een nautische mijl = 1.852 meter — zijn het in hun soort de snelste schepen ter wereld. De IJzer wordt ingezet voor het transport van vrachtgoed en containers.

Een moderne versie van de boten die in de 18e en zelfs in de eerste helft van de 19e eeuw de reiskoetsen der edellieden over het Kanaal brachten, zijn de autovervoerboten, autoveerboten, car-ferries of hoe men ze ook noemen wil. Op de Prinses Joséphine-Charlotte kunnen 100 auto's en 700 passagiers inschepen, terwijl de Artevelde en de Koningin Fabiola benevens 800 personen ook nog 160 wagens, verdeeld over twee boven elkaar gelegen garagedekken, kunnen akkomoderen. Gedurende de zomermaanden bieden deze drie schepen samen dagelijks laadruimte voor 740 auto's in elke richting.

**Westvlaamse
bedrijven**

De afstand van Oostende naar Dover be- draagt 61 zeemijl die door de pakketboten in 3 u. 20 en door de autoveerbotten in 3 u. 45 wordt afgelegd. In het hoogseizoen worden door de twee types vaartuigen samen 8 af- vaarten daags in elke richting gegeven; de weekeinden kennen een nog drukker verkeer. In de kalmste wintertijd vertrekken toch nog twee passagiersboten per etmaal uit elke haven; het autoveer werkt dan dagelijks.

Ekonomisch

In de loop van de jaren 1961 en 1962 heeft de dienst Oostende-Dover volgende exploita- tieresultaten geboekt :

	1961	1962
reizigers	1.242.867	1.335.732
begeleide auto's	84.754	102.795
autocars	1.189	1.092
aanhangwagens en caravans	1.412	1.759
motorfietsen	6.315	6.278

Uitgebreid statistisch materiaal toont aan dat de uitbating van de lijn onderhevig is aan tal van invloeden. Grote gebeurtenissen als de Expo '58, de Passiespelen van Oberammergau of het Eucharistisch kongres te München heb- ben in de laatste jaren grote mensenmassa's in beweging gebracht.

De sociale nivellering, ontegensprekelijk teken van deze tijd, veroorzaakt eensdeels een toename van het aantal klanten, maar ligt ook aan de basis van een steeds verder schrij- dende verschuiving van 1ste naar 2e klasse. In 1930 verkozen 48,61 % van de reizigers de 1ste klasse, in 1962 waren het er nog slechts 12,53 %. De inrichtende overheid, door steeds meer comfort te bieden, versnelt onge- wild deze evolutie. Naar het voorbeeld van het autoveer zullen binnen afzienbare tijd ook sommige passagiersdiensten in één-klasse- stelsel moeten worden gevaren.

Eén der hoofdproblemen van Oostende- Dover is een al te sterke seizoen gevoeligheid : juli en augustus 1962 totaliseren samen 47,32 % van de jaartrafiek ; februari kwam voor amper 1,20 % tussen. Door het inrichten van dagexcursies in lente en najaar wordt deze anomalie in geringe mate gekompen- seerd.

Op de seizoen gevoeligheid grift zich een tweede nadelige faktor die een rationele uit- bating bemoeilijkt : de ongunstige spreiding over de verschillende dagen van de week. Alleen door een intensieve aktie van de ver- voerders, die o.a. de afschaffing van zekere verminderingen van de passageprijzen op de weekeinden met zich bracht, liet toe het ver- keer regelmatig te verdelen.

Auto's ontschepen in snel tempo langs een speciale landingsbrug

(foto Luc)

De betekenis van de lijn Oostende-Dover voor de Westvlaamse ekonomie kan slechts bij benadering worden geschat.

De dienst der pakketboten stelt in volle zomerbedrijvigheid circa 700 personeelsleden te werk. De vergunninghouder van de spijsdienst heeft dan ongeveer 420 personen in betrekking.

De ingebruikneming in 1958 van een drijvend droogdok te Oostende heeft het mogelijk gemaakt er alle herstellingen en dokbeurten uit te voeren. De uitbreiding die aldus aan de werkhuizen van het Zeewezen werd gegeven noodzaakt aldaar in totaal 644 werknemers. Naast het onderhoud dat de schepen van de Doverlijn vereisen, worden door deze ateliers nog vele andere staatsschepen van alle slag en soort gekalfaterd: loodskotters en redemotorboten, peilboten, bebakeningsschepen, sleepboten, lichtschepen en reddingsmateriaal.

De aktiviteit van Oostende-Dover werkt stimulerend op talrijke bedrijven uit de publieke zowel als de privé-sektor. Oostende is het vertrek- en eindpunt van talrijke internationale treinverbindingen; autocarondernemingen zijn betrokken bij de aan- en afvoer van de pas-

sagiers. Hotels en restaurants vinden baat bij het bestaan van de lijn vermits een gedeelte van de Britse kliënteel haar vakantie aan de Belgische kust en de steden van het Westvlaamse hinterland doorbrengt.

De herstellings- en onderhoudswerken aan de vloot te Oostende scheppen behoeften aan materiaal waarvan het grootste gedeelte door de Belgische nijverheid wordt geleverd.

Van overheidswege worden moeite noch kosten gespaard om door dergelijke walinstallaties en uitstekende verkeerswegen — men denke aan de autoweg naar Brussel — optimale voorwaarden te scheppen voor de bloei van de eigen scheepvaartdienst.

Naast het steeds toenemende luchtverkeer, zijn tal van vreemde Kanaal- en Noordzeescheepvaartlijnen de mededingers van Oostende-Dover. De bizonderste van deze verbindingen zijn, van west naar oost: Southampton-Le Håvre, Newhaven-Dieppe, Folkestone-Boulogne, Folkestone-Kales, Dover-Boulogne, Dover-Kales, Dover-Duinkerke en Harwich-Hoek van Holland. Het treinveer Harwich-Zeebrugge kan bezwaarlijk als een konkurrent worden aanzien omdat er geen of weinig passagiers worden overgevaren.

SLAAPKAMERS

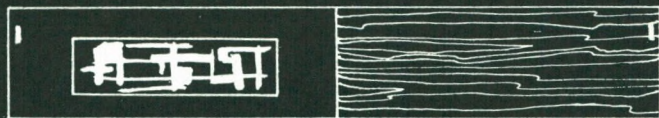
EETPLAATSEN

SPECIALITEIT

VAN

POLYESTERMEUBELEN

rousseau

BURELEN & FABRIEKEN : **SCHOOLSTRAAT 50-58 IZEGEM** TEL. : 051/322.16 - 051/322.17

Autoveerboot « Koningin Fabiola »

(foto Luc)

Verschillende factoren waarborgen een verdere ontplooiing van onze 'postboten'-lijn :

- de vlucht die het automobilisme neemt, vooral dan door de bouw van kleine economische wagens, schijnt niet te stuiten,
- de formaliteiten vereist om een vreemd land te bezoeken worden steeds eenvoudiger,
- de verhoging van de levensstandaard brengt het buitenlandse reizen binnen het bereik van de bescheiden beurzen,
- de aanpassing van de verkeerswegen spoort aan tot meer toerisme.

Het vervoer van auto's en passagiers per autoveerboot biedt bovendien nog volgende voordelen :

- de automobilisten rijden zelf hun wagen aan en van boord zonder dat hierbij kranen te pas komen: minder risico voor beschadiging,
- ver doorgedreven comfort voor mensen en voertuigen,
- voordelige passageprijzen vooral voor autopassagiers,
- een zeetocht wordt door velen als een uitstap op zichzelf beschouwd,
- een belevenis en verpozing na een jaar gejaagd city-leven.

Administratiefrechtelijk

Een basisvereiste voor een efficiënte bedrijfsexploitatie is dat de uitbatingsvorm aangepast zij aan de voorwaarden die een soepel en economisch beheer mogelijk moeten maken. Bij een overheidsonderneming stuit zulks vaak op grote moeilijkheden omwille van een overvloed aan reglementen die een vlot handelsverkeer en een zuivere kostenberekening verhinderen.

De lijn Oostende-Dover is niet zoals velen denken een appendix van de spoorwegmaatschappij; het beheer ervan berust bij het Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart, een directoraat-generaal afhankelijk van het Ministerie van Verkeerswezen.

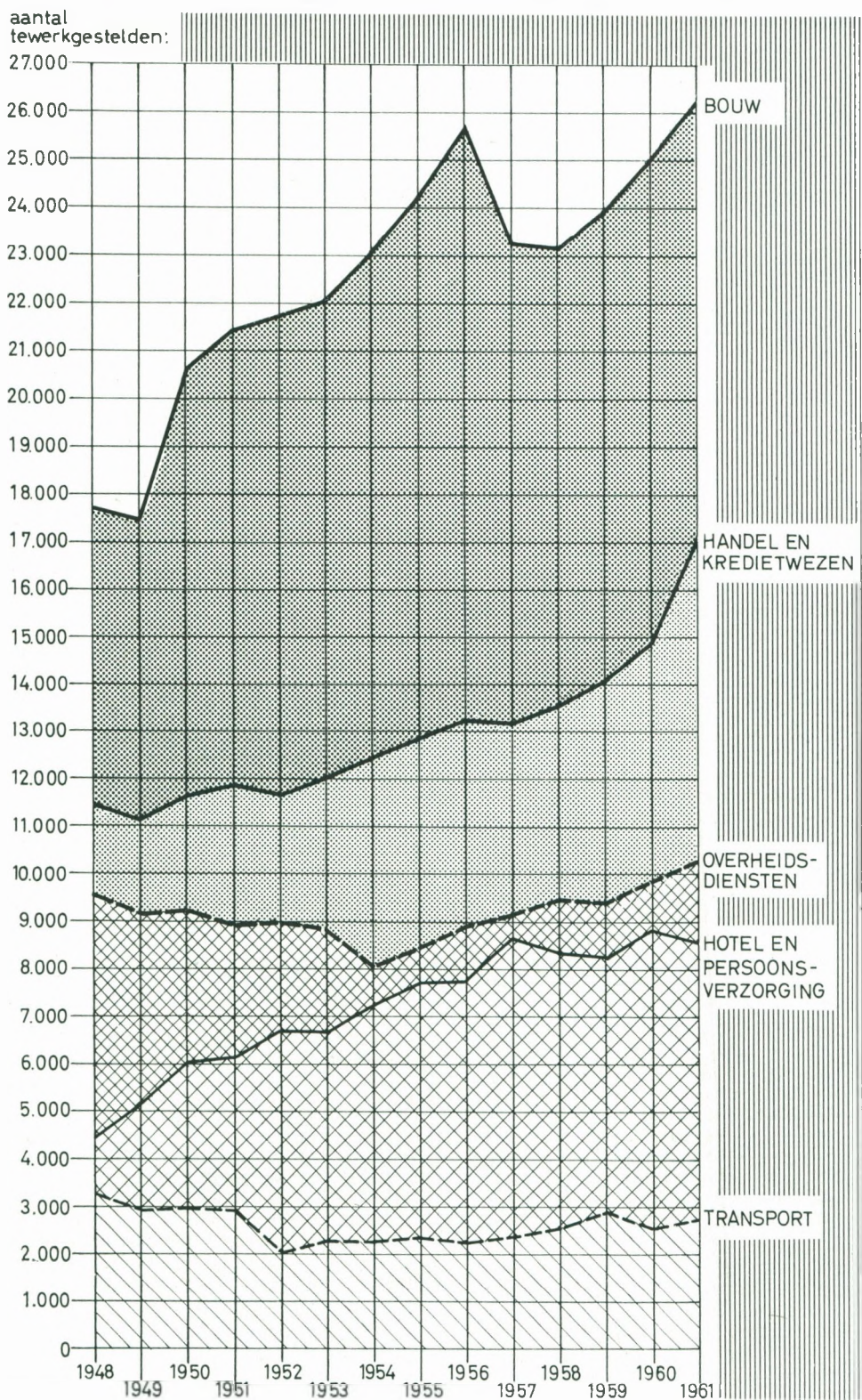
Uit verklaringen door de Heer Minister Bertrand in het Parlement afgelegd, blijkt dat het de bedoeling is Oostende-Dover binnen afzienbare tijd als regie in te richten. Dit overheidsbedrijf zou aldus over een eigen rechtspersoonlijkheid beschikken; een financiële boekhouding zou voldoen aan de behoeften van een doelmatige uitbating.

De hoop mag worden uitgedrukt dat de oplossing die de wetgever aan het probleem van de uitbatingsvorm van de lijn Oostende-Dover zal geven, de expansie van deze zeelijn zal bevorderen. Met een geïnvesteerd kapitaal van 2.200.000 frank is onze nationale kanaaldienst een onderneming die in onze Westvlaamse economie een grote taak heeft te vervullen.

West-Vlaanderen op grafiek

Evolutie van de tewerkstelling in Semi-industriële en tertiaire sectoren,
(1948-1961)

Bron : R.M.Z. per 30 juni

SPECTRUM

van de Westvlaamse Economie

TEXTIEL

De textielnijverheid in haar geheel heeft tijdens het jaar 1962 een nieuwe vooruitgang geboekt. De produktie is met 5 % gestegen tegenover het vorig jaar en heeft aldus een nieuw rekord bereikt. Deze gunstige evolutie was vooral te danken aan de sterke stijging van de uitvoer die met circa 15 % is toegenomen tegenover het jaar 1961.

Daar de West-Vlaamse textielspecialiteiten vooral op de uitvoer zijn gericht, heeft onze provincie een bijzonder aandeel gehad in deze vooruitgang.

De **vlasweverij** zag haar produktie toenemen met 9 % en de totale uitvoer met ongeveer 20 %. Nochtans vertoont deze uitvoer een steeds sterkere concentratie. De Verenigde Staten hebben hun aankopen met 25 % opgedreven en nemen aldus 70 % af van de totale export. De afzet in de E.E.G. is eveneens met 25 % toegenomen en in drie jaar tijd verdubbeld. Nochtans bereikt de totale hoeveelheid nog niet 10 %. De aanwinst in de E.F.T.A.-landen (vrijhandelszone) bedraagt nog 4 % niettegenstaande de voorkeurrechten die Engeland er geniet. Globaal blijft deze zone nog dubbel belangrijk als de E.E.G. Deze drie afzetgebieden vertegenwoordigen 97 % van de totale uitvoer van vlasweefsels.

In de **tapijtsector** kent de toestand belangrijke schommelingen. De uitvoer van wollen tapijten boekte een nieuwe vooruitgang over het gehele jaar door de uitzonderlijke toename van onze uitvoer naar de E.E.G. landen en vooral Duitsland die 54 % meer afnam, alsmede dank zij het feit van de versnelde uitvoer naar de Verenigde Staten tot de verhoogde rechten van 40 % werden in voege gebracht namelijk tot juni. Deze uitvoer is namelijk na de toepassing dezer rechten teruggevallen op 1/3 van de overeenstemmende maanden van het jaar 1961.

Daarentegen werd de achteruitgang in de sektor katoentapijten bevestigd. Na de teruggang in de sektor der jute-tapijten in de loop der vorige jaren, kon in 1962 de toestand terug worden gestabiliseerd. In de sektor der meubelstoffen (inbegrepen fluweel en épinglé) kende men nog steeds dezelfde vooruitgang als tijdens de vorige jaren, zowel voor de artikelen in wol waar de toename der produktie

32 % bedroeg tegenover 1961 als voor de artikelen in katoen waar de vooruitgang 16 % bedroeg. De verzendingen naar de E.E.G.-landen hebben de totale aanwinst uitgemaakt, uitzondering gemaakt voor de U.S.A. die belangrijke hoeveelheden meubelstoffen afnam, echter hoofdzakelijk bestemd voor de fabricatie van handtassen.

De **toekomstige evolutie** is vooral wegens omstandigheden die meestal buiten onze grenzen liggen, moeilijk te voorzien.

Vooreerst wat de Verenigde Staten betreft onderkennen onze vlasweefsels een sterk groeiende concurrentie van het poolse linnen, waarvan de verzendingen in 1962 reeds een vierde bedroegen van deze uit België, daar waar zij drie jaar terug onbestaande waren.

Op dezelfde markt der V.S. neemt ook de invoer uit Japan sterk toe (land met lage lonen).

Beslissend voor het jaar 1963 is in de tapijtsector het al dan niet herzien of verminderen der opgevoerde rechten voor de wol tapijten. Er is wel enige hoop nu de procedure van herziening is ingezet, maar verre van zekerheid.

Wellicht zal op korte termijn niet veel gerealiseerd worden van de Trade Expansion Act waardoor President Kennedy gemachtigd werd de rechten totaal of gevoelig af te bouwen, mits compenserende rechtenafbouw in de Europese landen. Integendeel, men stelt intussen een nieuwe protectionistische stroming vast in de Amerikaanse textielsector.

De strenge winter was anderzijds oorzaak ervan dat de Week van het Witgoed in België als minder geslaagd moet beschouwd worden. Ook de verkoop van meubelstoffen in West-Europa kende een inzinking, dermate dat er voor het eerst sinds vele maanden een tijdelijke werkloosheid heerste en de stemming in deze sektor minder optimistisch werd.

Waarschijnlijk brengt 1963 ons een stabilisatie op hoog niveau en zelfs een lichte toename indien bovenvermelde onzekerheden niet allen ongunstig uitvallen.

A. Dequae.

LANDBOUW

De voorbije winter heeft de landbouw bijzonder zwaar getroffen. Het gure weder was niet alleen oorzaak dat het werk op de hoeve in zeer onaangename voorwaarden moest worden uitgevoerd, maar had tevens een zware terugslag op de rendabiliteit van de land- en tuinbouwuitbating. Vooral de veehouderij heeft grote verliezen geleden. Het ongunstige weder in 1962 had op vele bedrijven niet toegelaten een normale wintervoorraad ruwvoeder aan te leggen. De vroeg invallende vorst verscherpte nog de reeds heersende voederschaarste. De natcelten werden grotendeels vernield op het veld. Mede om die reden waren de veehouders verplicht in ruime mate een beroep te doen op dure krachtvoerders, hetgeen de kostprijs van de dierlijke produkten aanzienlijk bezwaarde. Omwille van de koude was de produktie, vooral bij het melkvee, daarenboven uitzonderlijk laag.

De toestand in de varkens- en in de pluimveehouderij was weliswaar gunstiger. De prijs van de mestvarkens en van de eieren kende de laatste weken een gunstige evolutie.

Het uitbreken van enkele haarden van mond- en klauwzeer bij het rundvee, in het arrondissement Brugge, was een bijkomende belangrijke schadepost voor de Westvlaamse landbouw. Daar aanvankelijk gevreesd werd dat de ziekte door een speciaal virustype werd veroorzaakt werden van overheidswege zeer strenge maatregelen getroffen die de handel in de agrarische sektor ernstig schaadden.

In de akkerbouwsektor wachten de landbouwers bevreesd de gevolgen af van de vorst en de dooi voor

de winterbezaaiingen. Abstraktie gemaakt van eventuele vorstschade zal het laat voorjaar de lentebezaaiingen bemoeilijken.

De aanhoudende winter had vanzelfsprekend een ernstige weerslag op de prijzen van de schaarser wordende groenten en aardappelen. Tijdens de hevige koude konden om zo te zeggen geen aardappelen en zachte groenten zoals sla vervoerd worden. De bewaarprodukten die in de schuren worden opgeslagen werden aan behoorlijke prijzen afgezet.

De glastuinbouw leed anderzijds veel schade ondermeer ingevolge het hoger brandstoffenverbruik en de moeilijkheden die werden ondervonden om de geogste produkten tijdens de strenge vorst bij het bewaren en het vervoer te beschutten.

Een aanzienlijk deel van de vollegrondsgroenten konden wegens de vroeg invallende koude niet meer geoogst worden en werden op het veld vernield. Alle najaarsvollegrondsgroenten maakten evenwel goede verkoopprijzen zodat een gevoelige uitbreiding van de groenteteelt in open lucht verwacht wordt.

L. Bockstaele.

VLASVEZEL

Het is sedert 1958 een gewoonte geworden de evolutie van een produktie en prijsvorming te beoordelen in het licht van het akkoord van Napels. Dit gentlemen-agreement voorziet dat de vlasspinneren van West-Europa slechts voor 20 t.h. van hun grondstofvoorziening op Russische vlasvezels zullen beroep doen indien de Westerse producenten de aanbrengrst van 80 t.h. waarborgen.

Uitrusten, bouwen, moderniseren

Uw bedrijfskapitaal aanvullen

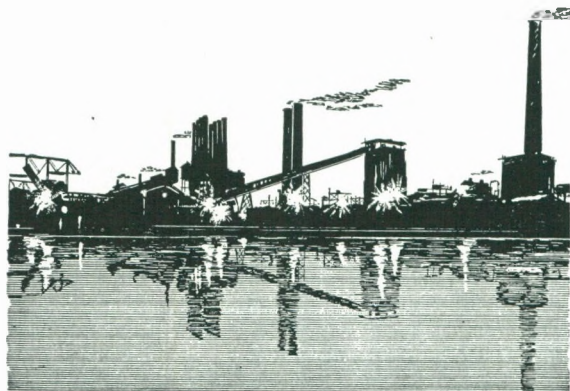
stelt een financieringsprobleem voor U,

INDUSTRIEEL, HANDELAAR

KREDIET AAN DE NIJVERHEID

- KREDIETEN OP HALFLANGE EN LANGE TERMIJN
- VOORDEEL VAN DE SPECIALE WETTEN
(wetten van 24-5-59 - 17-7-59 en 18-7-59)
- haar termijnrekeningen en rekeningen met opzegging, van 3 en 6 maand, geven U de mogelijkheid uw tijdelijk beschikbare gelden te doen renderen

N. M. K. N.

**NIEUWE UITBREIDING VAN UW
ONDERNEMING**

Regionale Zetel voor Oost- en West-Vlaanderen :

**GENT : Geeraard de Duivelstraat, 3
Tel. 25.51.95**

**KORTRIJK : elke maandag van 13 u. 30 tot 17 uur in de
lokalen van het Textielpatroonsverbond, Casinoplaats, 10 -
Tel. 056/208.34, 35 en 36**

**BRUGGE : elke donderdag van 13 u. 30 tot 17 uur, ten
kantore van de Nationale Bank van België te Brugge,
St.-Jansstraat, 11 - Tel. 050/330.23**

Er wordt telkenjare een balansrekening van het verbruik en de produktie opgemaakt en uit deze vergelijking wordt het cijfer der behoeften voor de volgende campagne afgeleid.

Zo werd in de schoot van de Internationale Confederatie voor Vlas en Hennep voor de jaren 1960, 1961 en 1962 aan de hand van een balansrekening aangevoerd dat de Westerse vlasproducenten een areaal van 100.000 ha met vlas moesten bezaaien om de grondstofvoorziening door plaatselijke aanvoer voor 80 % te waarborgen.

Dit kende een normaal verloop. In 1961 werd de voorziene oppervlakte niet bereikt maar het oogstresultaat was bijzonder goed waardoor de vereiste globale vezelopbrengst toch ruimschoots was verzekerd. In 1962 vertoonden de bezaaiingen ten overstaan van de balansrekening een excedent van 15.000 ha (15 %); de eerder laag liggende vezelopbrengst en het geringe oogstgewicht van sommige streken neutraliseerden de niet betrachtede of niet voorziene uitbreiding van het vlasareaal.

Het is in 1962 gebleken dat de Sovjetrepubliek enigszins terughoudend werd in het aanbieden van vlasvezels op de Westerse markten en vooral de verbintenissen op termijn trachtte tot een minimum te herleiden. Een delegatie van het Algemeen Belgisch Vlasverbond heeft een studiereis naar Rusland ondernomen en stelde ter plaats vast dat de vlasoogst 1962 tengevolge slechte weersomstandigheden een lage opbrengst geeft en dat de vlasbereiding er momenteel een gevoelige vertraging ondergaat tengevolge van het geleidelijk overschakelen van het dauwrotten naar het warmwaterrotten.

Er kwam bij de lage merken een prijzenherstel welke de vlasvezelfabrikant terug in het vaarwater der normale produktievoorwaarden bracht.

Het is begrijpelijk dat de vlasspinneren en -wevers zich op deze gewijzigde markttoestand hebben moeten aanpassen en wij menen te mogen vermelden dat dit gebeurde zonder enige stoornis van de zaken-gang.

Het opmaken van de balansrekening waaruit moet worden afgeleid welk vlasareaal er in 1963 vereist is, kende een minder vlot verloop. Een door de spinners met cijferopgaven uitgewerkte confrontatie van de konsumptie met de produktie, leidde tot de konklusie dat wij dit jaar in het Westen 150.000 ha met vlas moeten bezaaien, zijnde een verhoging met 50 %. Volgens de repartitiefomule van de Internationale Confederatie zou ons land dit jaar een vlasuitzaai van 45.000 ha moeten hebben terwijl het Nederlands aandeel op 36.000 ha moet berekend worden.

De grootste vlasuitzaai welke na de jongste wereldoorlog in ons land werd geregistreerd was 35.523 ha in 1955. Het hoogtepunt van de Nederlandse uitzaai was 33.304 ha in 1952.

De aansporing vanwege de spinnerij om de uitzaai op een abnormaal hoog peil op te voeren wordt gemotiveerd door de vervanging van het Russisch vlas welke in steeds mindere hoeveelheid wordt aangeboden op de wereldmarkt en door de wens de voorraad vlasvezels aan te vullen.

De eerst geciteerde reden is beslist dienend ter zake. Het zou een grove vergissing zijn het terrein niet te bezetten welke door de Russen wordt vrijgegeven. Dit verrechtvaardigt de verhoging van de Westerse uitzaai met 20 %, hetgeen het Belgisch aandeel van 30.000 ha op 36.000 ha brengt.

De hersamenstelling van de voorraden is een minder aantrekkelijk lokaas voor de vlasproducent.

De vorstschade aan de wintergewassen zal de vlasuitzaai beïnvloeden. Het verhoogd verbruik tengevolge van het wegvallen van de aanvoer uit de Sovjetrepubliek, verrechtvaardigt een verruiming van ons vlasareaal. Een uitzaai van 36.000 ha is te bereiken indien de teeltpremie van 2.000 F per ha wordt toegekend.

Het komt ons onwaarschijnlijk voor dat de 36.000 ha zouden worden overschreden. Het blijft een open vraag hoe de uitzaai in Frankrijk zal evolueren alwaar de totale overheidssteun aan het vlas een bedrag van 4.500 F per ha belooft.

A. Delbeke.

HAVENS

Zeebrugge in 1962

Tijdens het jaar 1962 boekte men te Zeebrugge-Brugge 2.012 zeeschepen, metende in totaal 3.263.289 Belgische netto ton met 971.583 ton goederen bij de aanvoer en 532.284 ton goederen bij de uitvoer. De algemene goederenbeweging — zee- en binnenvaart samen — bedroeg 2.264.640 ton.

Maakt men de vergelijking met 1961, dan noteert men een toename met 238 binnengelopen vaartuigen, 't zij + 13,4 %, 659.769 ton totale scheepsinhoud, 't zij 25,3 %, 243.422 ton invoer, 't zij 33,4 %, en 128.665 ton uitvoer, 't zij 31,8 %. De algemene goederentrafiek steeg met 320.100 ton of 16,4 %.

De uitzonderlijke resultaten van dit voorbije jaar hebben de meeste van de vroegere rekords en topcijfers neergehaald.

Natuurlijk heeft de inbedrijfstelling van de Sinclair-terminal bijkomend leven in Zeebrugge's scheep-

N.V.

Westvlaamsche
Betonwerkerij

73, ST.-PIETERSKAAI

BRUGGE

Tel. : 312.71 - 312.72

BETONPRODUKTEN VOOR

BOUW &
WEGENISWERKEN

vaartaderen gespoten. De passagiersschepen **Hanseatic** en **Bergensfjord** en het kolentransportschip **Luossa**, zijn ook boten die meetellen. 1962 zag de verdere ontwikkeling van gevestigde trafieken.

De treinveerboten hebben in 1962 te Zeebrugge 780 aanlegbeurten getotaliseerd tegenover slechts 729 in 1961 en 759 in 1960. De lijn Harwich-Zeebrugge kent een steeds stijgend sukses wat de British Transport Commission tenslotte heeft doen besluiten een vierde eenheid voor deze dienst te bestellen. Een uitvorige studie en survey heeft aangetoond dat er in toenemende mate vraag bestaat naar snelvervoer tussen Groot-Brittannië en het kontinent. De sloopwerven hebben in het voorbije jaar 14 schepen met in totaal 27.025 Bnt ontmanteld. Gevoelig minder dus dan in 1961 toen 26 bodems en 40.527 Bnt er aan moesten geloven.

Sommige trafieken hebben in 1962 een expansie gekend als nooit tevoren. Aardappelen, gebruiksklare landbouwmachines en buitenboordmotoren kwamen meer dan eens in het nieuws omdat ze in grote hoeveelheden werden verscheept.

Kon er begin 1962 een invoer — groot 13.800 ton — worden genoteerd van aardappelen uit Egypte, Kanada, Polen en Portugal, ingevolge een tekort van dit landbouwprodukt op de binnenlandse markt, dan waren enkele maanden later een overvloedige oogst en exportbelemmeringen in een buurland oorzaak van een intense uitvoer naar Groot-Brittannië, Brazilië, Argentinië, Uruguay, Portugal en Marokko : 102.565 ton.

Indrukwekkend is de lijst der fraaie lijn- en andere schepen die in 1962 te Zeebrugge meerden. Stukgoederen, machines, landbouwprodukten, brandstoffen werden aangevoerd of verscheept, vonden weg en bestemming over wijde oceanen, naar en van verre havens.

De C.M.B. gaf in 1962 een twintigtal afvaarten vanuit Zeebrugge.

Er gebeurde nog veel meer in 1962 te Zeebrugge. Met het oog op een planmatig uitgewerkte expansie in de toekomst werden grote havenwerken aangevat, andere werden zopas aanbesteed terwijl ontwerpen voor verdere uitbreiding klaarliggen. In de handels-haven worden strekdammen en kaaimuren gebouwd, wordt er gebaggerd en ingedijkt. Voor de yachting wordt een dok met honderden aanlegplaatsen voorzien. Brugge volgt Zeebrugge op de voet met haar voortdurende uitbreiding van bestaande en vestiging van nieuwe nijverheden. De houtinvoer en de trafik der landbouwprodukten kennen er een stijgende belangrijkheid.

E. Lepeer.

LOONONDERZOEK IN DE BELGISCHE NIJVERHEID

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek publiceerde in het Statistisch Tijdschrift van oktober 1962 de resultaten van een loononderzoek in de Belgische nijverheid voor de maand november 1961; deze publicatie geeft een vergelijkend overzicht van de gemiddelde bruto-uurlonen (inklusief de verplichte werkgeversbijdragen voor sociale voorzieningen) per provincie in de nijverheid.

In de rangorde van de Belgische provincies komt de provincie West-Vlaanderen op de laatste plaats wat betreft het gemiddeld uurloon voor meerderjarige mannelijke arbeidskrachten. Het gemiddeld uurloon bedraagt 31,89 F tegenover een rijks-gemiddelde van 34,98 F. Het hoogste gemiddeld uurloon wordt uitbetaald in de provincie Luik (37,52 F), gevolgd door

Antwerpen (36,89 F), Namen (35,97 F), Henegouwen (35,54 F) en Brabant (35,39 F). In de overige provincies ligt het gemiddelde beneden (32,50 F (1).

De toestand is relatief gunstiger voor de minderjarige mannelijke arbeidskrachten en voor de vrouwen.

Voor de minderjarige mannelijke arbeidskrachten komt West-Vlaanderen met een gemiddeld uurloon van 21,21 F tegenover een rijks-gemiddelde van 21,02 F. De meerderjarige vrouwelijke arbeidskrachten bereiken in West-Vlaanderen een uurgemiddelde van 22,57 F tegenover 22,84 F in het Rijk; voor de minderjarige vrouwen zijn de overeenkomstige gemiddelden 16,84 F en 16,95 F.

Een veelheid van elementen heeft invloed op de gemiddelde loonshoogte en zouden in de analyse moeten worden verrekend om de verschillen te verklaren. Een belangrijk gegeven is ongetwijfeld de structuur van de werkgelegenheid naar bedrijfstak. Er zijn bedrijfstakken met uitgesproken hoge lonen en bedrijfstakken met traditioneel lage uurlonen. Het overwicht van een van deze bedrijfstakken in een provincie zal duidelijk doorwerken in het algemeen gemiddelde.

Het algemeen gemiddelde (zonder detaillering naar geslacht en leeftijd) van de uitbetaalde lonen in de sektor « fabrieksnijverheid » belooft voor gans het land 42,05 F (inclusief ijzernijverheid). In geen enkele van de subbranchen van de textielnijverheid wordt een gemiddelde bereikt dat 39,00 F overtreft; in West-Vlaanderen neemt de textielnijverheid 35,3 % op van de werkgelegenheid in de « fabrieksnijverheid ».

De groei van het gemiddeld uurloon is in West-Vlaanderen echter vrij gunstig; de afstand met de provincies met hoge lonen vermindert. In de periode 1958-1961 steeg het gemiddelde in West-Vlaanderen met 11 % tegenover een stijgingspercentage van 9 % voor het Rijk in zijn geheel. Alleen in de provincie Brabant werd een hogere groei-index geregistreerd (index 112). In de provincies Luik en Antwerpen werd index 106 bereikt, in Namen 110 en in Henegouwen 105.

Deze analyse duidt op een relatief laag loonniveau in West-Vlaanderen voor de mannelijke meerderjarige arbeidskrachten. De diversifikatie die in de jongste jaren het patroon van de Westvlaamse ekonomie heeft verrijkt — waarbij vooral expansieve bedrijfstakken met hoog loonpeil werden geïntroduceerd of versterkt — laat toe de nog steeds vrij grote achterstand ten opzichte van de andere provincies geleidelijk op te halen.

ENQUETES

ONDERZOEK INDUSTRIËLE BEDRIJVEN.

In de jongste jaren heeft het Westvlaams Economisch Studiebureau reeds meerdere uitvoerige enkwetten ingericht in diverse ekonomische sectoren, o.m. in de nijverheid, in de landbouw, in het toerisme en in de visserij. Al deze onderzoeken hebben niet alleen toegelaten verscheidene studies door te voeren maar hebben meteen op bepaalde fenomenen een juiste kijk gegeven.

- (1) Uurloon met uitsluiting van de ijzernijverheid en steenkoolnijverheid, bedrijfstakken met hoogste gemiddelde uurlonen. Op te merken valt tevens dat de gemiddelden werden berekend zonder de lonen van ploegbazen, meesterknechten en bedienden in rekening te brengen.

In het kader van de survey van de Westvlaamse gewesten, en teneinde de overheid beter te kunnen voorlichten over de wensen van de industrie, heeft het Westvlaams Economisch Studiebureau het plan opgevat een nieuw enkwest bij de industrie in te stellen.

Deze nieuwe enquête wil over de **industriële** ondernemingen inlichtingen krijgen over :

- algemene gegevens : bv. aard van de onderneming;
- regionale bindingen : bv. geografische ruimte van de grondstoffenvoorziening;
- vervoerproblemen van de onderneming;
- werknemers : bv. woonplaats;
- technisch onderwijs en opleiding van arbeidskrachten : bv. talenkennis van bedienden;
- publieke voorzieningen : bv. elektriciteit;
- ouderdom van fabrieksgebouwen : uitbreidingskansen van de onderneming;
- inplanting : bv. oppervlakte van het bedrijf;
- relatieve belangrijkheid der vestigingsfactoren : bv. kwaliteit van arbeidskrachten.

Aan de hand van deze gegevens zal het W.E.S. een studie opmaken waardoor de overheid beter zal geïnformeerd zijn over de wensen van de industrie. Dit enkwest zal worden ingericht bij alle middelgrote en grote bedrijven uit de industriële sektor die in West-Vlaanderen zijn gevestigd. De verstrekte inlichtingen zullen volledig vertrouwelijk worden behandeld en enkel voor studiedoeleinden worden aangewend.

Voor zover het Westvlaams Economisch Studiebureau het ingevuld vragenformulier niet heeft ontvangen vóór 1 maart 1963, zal een afgevaardigde van de Dienst Economische Inspektie van het Ministerie

van Economische Zaken of een stafmedewerker van het Westvlaams Economisch Studiebureau of een afgevaardigde van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening de industriële behulpzaam zijn bij het invullen van het formulier.

Teneinde dit enkwest ook rechtstreeks voor de industriële nuttig te maken zullen alle bedrijven die meewerken gratis een rapport over de gevonden resultaten ontvangen en zullen zij per streek uitgenodigd worden op een vergadering waar het rapport zal gecommuniceerd worden.

ONDERZOEK LANDBOUW.

Het onderzoek door het Westvlaams Economisch Studiebureau ondernomen met betrekking tot de toestand van de landbouw in West-Vlaanderen vordert gestaag.

Dit onderzoek, doorgevoerd in opdracht van het Ministerie van Openbare Werken (Hoofdbestuur van de Stedebouw en de Ruimtelijke Ordening) heeft betrekking op meer dan 10 % van alle Westvlaamse landbouwbedrijven en -gezinnen.

Dank zij de hulp van de mechanografische dienst van het Nationaal Instituut voor de Statistiek werden de gegevens uit de vragenformulieren omgezet op meer dan 5.000 verschillende tabellen die betrekking hebben op drie voornaamste onderzoeksgebieden.

1. De sociale en familiale toestanden onder de landbouwers;
2. De bedrijfseconomische situatie van de landbouw in West-Vlaanderen;
3. De studie- en beroepsrichting der kinderen uit het landbouwmidden.

Op huidig ogenblik werden reeds belangrijke resultaten aan het licht gebracht inzake de materiële welvaart van de Westvlaamse landbouwbevolking. Waar slechts 8 % van alle landbouwersgezinnen erin slagen een hoog materieel welvaartsniveau te bereiken en waar 42 % der landbouwersgezinnen in onvoldoende mate in het genot zijn van de moderne welvaartsmiddelen, stelt men nochtans belangrijke verschillen vast in deze verhoudingen naargelang men deze welvaartssituatie van verschillende zijden beschouwt.

Rekening houdend met de verschillende elementen die de welvaart bepalen, als daar zijn :

- (1) publieke voorzieningen
- (2) het inkomenpeil
- (3) het bestedingspatroon

kon door de studie van het W.E.S. worden uitgemakkt dat dit welvaartspeil bij de landbouwersgezinnen in zeer sterke mate wordt beïnvloed door :

- a. De areaaloppervlakte der bedrijven.
Meer dan 50 % van alle landbouwers met bedrijven kleiner dan 7 hektaren blijven onder het als elementair beschouwde welvaartspeil.
- b. Het bedrijfsuitbatingstype.
De welvaartsverhoudingen onder sterk gespecialiseerde pluimveebedrijven, varkenshouderijen, rundveefokkerijen en -mesterijen en zelfs zuivere akkerbouwbedrijven zijn veel gunstiger dan op alle uitbatingstypes met gediversifieerde teelt- of veeteeltinrichtingen.
- c. De eigendoms- en huurverhoudingen.

De enquêteresultaten hebben uitgewezen dat de in volle eigendom uitgebate bedrijven, ondanks het feit dat zij gemiddeld niet half zo groot zijn als de zuivere pachtbedrijven, toch per honderd

DE REPRESENTATIEVE
WAGEN VOOR DE
ZAKENMAN

Officieel koncessionaris :
ETN VAN BIERVLIET Gebrs
P.V.B.A.
Scheepsdalelaan 8, BRUGGE
Tel. 336.26

M E R C E D E S - B E N Z

meer dan dubbel zoveel landbouwers tellen op hoog welvaartspeil dan deze laatste.

d. De gezinsgrootte.

Uit de studie van de invloed van de gezinsgrootte op de materiële welvaart van het landbouwersgezin in West-Vlaanderen werd vastgesteld dat bij toenemende gezinsgrootte, en dit tot aan een gezinsgrootte van circa 7 kinderen, het inkomen ook in toenemende mate en bij voorrang besteed wordt aan duurzame comfort en uitrustingsgoederen, die als gevolg van de toenemende gezinslast als een werkelijke behoefte — meer dan als comfortartikel — worden beschouwd.

e. De leeftijd van de exploitant en de verblijfsduur op hun hoeve.

Er werd vastgesteld dat de leeftijd der exploitanten een invloed uitoefent op het welvaartspeil. Dit hangt vanzelfsprekend samen met de verblijfsduur op de hoeve.

Gemiddeld duurt het 15 jaar vooraleer de startmoeilijkheden van een aanvangende landbouwer dermate zijn overwonnen dat ze niet meer blijken uit de welvaartsverhoudingen. De landbouwers die sinds 20 à 25 jaar op hun bedrijf verblijven kennen doorgaans het hoogste welvaartspeil, waarna over het algemeen een lichte achteruitgang valt waar te nemen, ingevolge de beperkingen die talrijke bedrijfshoofden in deze groep zich opleggen in het vooruitzicht van huwelijk of installatie van volwassen geworden kinderen of in het vooruitzicht van hun aanstaande rustleeftijd.

f. De wijze van overname van het landbouwbedrijf.

Een andere merkwaardige vaststelling, door het onderzoek aan het licht gebracht, wijst erop dat onder de exploitanten die hun bedrijf van hun

schoonouders hebben overgenomen, een veel groter aantal een zeer hoog materieel levensniveau bereiken dan onder de exploitanten die hun bedrijf van de eigen ouders hebben overgenomen. Onder de landbouwers die hun exploitatie van derden hebben overgenomen worden de laagste welvaartsverhoudingen aangetroffen.

Nog in verband met de materiële welstand van de landbouwers kan worden aangestipt dat 17 % aller Westvlaamse landbouwers over onvoldoende water beschikken voor het huishouden en de voeding van de veestapel. Slechts 3,5 % aller hoeve-woningen is op het publieke waterbedelingsnet aangesloten, terwijl 30 % der landbouwersgezinnen over een eigen installatie beschikken waarmee water onder druk wordt gebracht. 30 % aller Westvlaamse landbouwersgezinnen beschikken over een telefoontoestel, 21 % hebben een T.V.-apparaat en 46 % een personenwagen. 8,7 % aller landbouwersgezinnen beschikt over deze drie comfortgoederen tegelijkertijd.

W.E.S.

STEDEBOUW, HUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Goedgekeurde bijzondere plannen van aanleg.

Gemeente	B.P.A.	K.B.	Aard
Heist	Saldoplan	29.11.62	woningen
Middelkerke	Excelsior	31.10.62	woningen

Goedgekeurde nijverheidszones in toepassing van de wet van 18 juli 1959

Oeselgem	Nijverheidszone	25. 6.62
Kachtem	Nijverheidszone	30.10.62

OOSTENDE zet steeds op het nummer 12

want het **CASINO-KURSAAL** (opp. 10.000 m²)
is er gedurende 12 maanden per jaar

Het Trefpunt

van Kunst, Cultuur, Elegantie, Gastronomie, Voornaamheid en Ontspanning.

Het Internationaal Festival Oostende
een kaleidoskoop met wereldfaam.

Het Gastronomisch Festival

Ieder week-end, van november tot juni, een recital van meesterwerken der franse kookkunst.

Het Restaurant « Le Périgord »

waar iedere dag de gezellige atmosfeer de goede keuken waardig is.

De Night-Club « La Champagne »

altijd top-attractie's.

DE PRIVE-SALONS ZIJN OPEN HET GANSE JAAR

Inlichtingen : Casino-Kursaal Oostende Tel. (059) 751.11

De Maatschappij die U en uw streek best kent en zich dan ook het best aanpast aan **UW** verzekeringsproblemen van

BRAND, LEVEN en
ONGEVALLen

Zetel en Burelen :

KORTRIJK

Lange Steenstraat 20

Telefoon : (056) 201.38

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt 6. Telefoon : (050)324.40

Algemeen Agenten te

Antwerpen en Brussel

Inspecties over beide Vlaanderen

WEST-VLAANDEREN

WERKT...

Bezoek van Z.M. Koning Boudewijn aan N.V. Dumont-Wyckhuysse

(foto Lefere)

BEZOEK VAN Z.M. DE KONING

Op 17 december 1962 heeft Z.M. Koning Boudewijn een bezoek gebracht aan de firma Dumont-Wyckhuysse te Beveren-Roeselare alsmede aan het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Nijverheidsteelten te Beitem-Rumbeke.

Te Beveren werd de betekenis van het bedrijf N.V. Dumont-Wyckhuysse toegelicht door de heer Cornelis, directeur-generaal en gaf de heer Van-neste, directeur W.E.S. een uiteenzetting over de aanleg en betekenis van het industrieterrein.

In het Provinciaal Centrum werd Z.M. de Koning ontvangen door de heren Goeverneur, leden van Be-

stendige Deputatie en leden van Raad van Beheer. Na het welkomwoord van de heer Loncke, Voorzitter, bezocht de Koning onder leiding van de heer ingenieur Bockstaele, directeur, de onderscheidene laboratoria en onderhield er zich met de ingenieurs en technici van het instituut.

BEVEREN-ROESELARE

Dumont-Wyckhuysse

De firma werd in 1855 opgericht door de familie Wyckhuysse als linnenweverij, maar schakelde in 1888 over naar de juteweverij. Na de eerste wereldoorlog werd de fabriek opnieuw opgebouwd onder de benaming Dumont-Wyckhuysse.

In 1948 werd naast de juteweverij ook een jutespinnerij opgericht.

In 1958 werd beslist, naast de textielafabrikatie, ook de sektor van de plastics aan te boren.

Vooreerst werd begonnen met de fabricage van een artikel dat complementair is aan de juteverpakingsartikelen om de afzetmogelijkheden voor beide produkten samen te verzekeren.

Reeds in 1959 wordt aangevangen met de fabricatie van artikelen in polyethyleen, die op de markt worden gebracht onder de naam Dumothene. Het ganse gamma van de polyethyleenzakken, met bodemlas of zijlassen, bodemvouw of zijvou-

wen, geperforeerd, enz. bedrukt tot en met 4 kleuren, kan op de meest geperfectioneerde machines worden gefabriceerd. Vanzelfsprekend kunnen ook gedubbelde zakken (jutezak/polyethyleenzak) die aan de meest verschillende verpakkingseisen voldoen geleverd worden.

Naast de polyethyleenverpakking worden ook polyethyleenbladen vervaardigd, die hun afzet vinden in land- en tuinbouw, in de bouwnijverheid en bij de wegeaanleg.

In 1960 werden in de gemeente Beveren-Roeselare terreinen aangekocht met een totale oppervlakte van 11 ha. Een eerste ruime fabriekshall met een vloeroppervlak van 12.000 m² wordt gebouwd. De reeds gereedgekomen hall en deze, waarvan het bouwen binnen de eerste jaren reeds gepland is, worden opgetrokken volgens het Ir. Pannekoek-konstruktie-procédé. In deze fabriekshallen, met een overspanning van 50 meter, bestaat een uitermate grote vrijheid in de opstelling van de machines en in de keuze van de transportmiddelen. De voorzieningen in technisch-fysisch opzicht beantwoorden aan de meest moderne eisen: optimale werkomstandigheden worden gewaarborgd door een perfecte regeling van temperatuur, vochtigheidsgraad, reinheid en circulatiesnelheid van de lucht.

In deze nieuwe vestiging werd naast de polyethyleenafdeling het jongste departement van de onderneming: de polyetherschuimafdeling, ondergebracht. Daar zullen de beide plasticproductieafdelingen zich verder kunnen uitbreiden, en is ruimte te over om aan elke uitbreidingsnoodzaak tegemoet te komen.

De N.V. Dumont-Wyckhuysse brengt haar flexibel polyurethaanschuim onder de benaming Dumofoam op de markt. Bij de fabricage ervan — volgens de methode van het blokschuimen — wordt uitgegaan van polyether.

Dumofoam vindt toepassing in de meubelindustrie: matrassen, zetels en stoelen; als warmte-, koude- en geluidsisolatie; voor zittingen, leuningen en isolatie in auto's, vliegtuigen, spoorwagens, schepen; als textielvoering en cachering; als filtermateriaal; beschermende verpakking voor allerlei broze voorwerpen; enz.

De firma heeft ook technische diensten en laboratoria uitgebouwd die ter beschikking van de cliënteel staan.

Deze firma is een typisch voorbeeld van een onderneming, die door konversie in volle expansie is.

BREDENE & ZANDVOORDE.

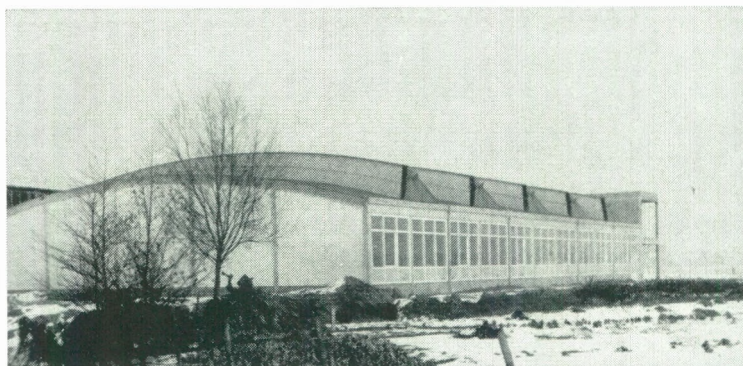
Het Belgisch Staatsblad van 15 februari 1963 publiceert twee Koninklijke Besluiten waarbij in het Oostendse gronden voor industriële doeleinden worden voorbestemd, in toepassing van de wet van 18 juli 1959.

Het eerste Koninklijk Besluit getroffen op 15 januari 1963 heeft betrekking op gronden gelegen te Bredene en in de onmiddellijke nabijheid van het kanaal Brugge-Oostende.

Het tweede gedagtekend van 26 januari 1963 handelt over industriegronden te Zandvoorde palend aan

de zuidelijke oever van voornoemd kanaal.

Zo groeit dan voor het Oostendse, onder het impuls van de Westvlaamse Economische Raad en van de eensgezind optredende gemeenten Oostende, Bredene, Zandvoorde, Oudenburg, en Stene, een wel overwogen ontwikkelingsplan, steunende enerzijds op het aanwezige menschenpotentieel en anderzijds op een merkwaardige infrastructuur waarvan de zeehaven, de kanalen Brugge-Oostende, Plassendale-Nieuwpoort, het geëlektrificeerd spoor, de autosnelweg, de dominerende factoren zijn.

KUURNE

Herenkonfektie Gys

Het herenkledingsbedrijf Gys uit Kortrijk werd in 1924 opgericht. Na een dynamische opgang tijdens de jongste jaren, werd de verdere uitbreiding van de firma gezocht door de inplanting op het industrieterrein te Kuurne. Deze vestiging is de

eerste inplanting op dit industrieterrein.

De bebouwde oppervlakte waarover de firma thans beschikt bedraagt 1.175 m² waarvan 130 m² voor sociale voorzieningen. Het gebouw bestaat uit een betonkonstruktie, terwijl het dak een hout- en metaalkonstruktie is. De voorziene werkgelegenheid wordt op 80 personen geschat.

MENEN

Ruimtelijke Ordening

Op zaterdag 2 en zondag 3 februari werd te Menen, door de Stichting Lodewijk de Raet, een Studieweek-einde gehouden met als thema Ruimtelijke Ordening in de grensstreek. De heer F. Wastiels, adviseur bij het Ministerie van Openbare Werken, handelde over de noodzaak van de Ruimtelijke Ordening in het algemeen.

De heer J. Theys, wetenschappelijk medewerker bij het Westvlaams Economisch Studiebureau, schetste de sociaal-economische situatie van Menen zelf, en gaf daarbij aansluitend een beeld van de grensarbeid. Op zondag 3 februari werd door

Ir. J.M.L. Demeyere, hoofd van de Dienst Ruimtelijke Ordening van het Westvlaams Economisch Studiebureau, en de heren P. Devos, architect-urbanist en O. Vanneste, directeur van het W.E.S., het probleem van de Ruimtelijke Ordening gesteld in het geheel van de provincie West-Vlaanderen en in zijn verhouding tot Noord-Frankrijk.

Het weekeinde kende een grote belangstelling. Onder de ruim 100 aanwezigen werden o.m. genoteerd burgemeester R. Gombert uit Menen naast parlementairen en verscheidene burgemeesters uit de aanpalende gemeenten. Ook verscheidene schepenen, kaderleden en urbanisten hadden er aan gehouden dit weekeinde bij te wonen.

OOSTENDE

Vestiging van montagefabriek

Na kontaktnamen door de Westvlaamse Economische Raad in Duitsland in 1962 en het opmaken van de nodige studiën, heeft de firma VOSS, producent van schrijfmachines, beslist een montage-eenheid te vestigen te Oostende. De stad Oostende verleende haar medewerking bij de onderhandelingen. In dit montagebedrijf zal een nieuw type van draagbare schrijfmachines gemonteerd worden; daartoe wordt een vroeger schoolgebouw betrokken.

De aanvankelijke tewerkstelling wordt geraamd op 50 arbeidskrachten om vrij spoedig het dubbele te bereiken. Het project zal later worden uitgebreid met nieuwe producties.

Hiermede werd door de Westvlaamse Economische Raad en de stad Oostende de start gegeven voor de verdere industrialisering van het Oostendse, streek die in de jongste jaren niet participeerde aan de industriële groei van West-Vlaanderen.

Automatische scheepslift

Begin februari 1963 ging in de vissershaven te Oostende de officieuze ingebruikstelling door van de eerste automatische scheepslift van 1.500 tot 2.650 ton in Europa, toebehorende aan de Oostendse firma Sege en ten dienste gesteld van haar zustermaatschappij de « Verenigde Oostendse Scheepswerven » (V.O.S.). Het Belgische rijnschip « Janine » was op de lift aangebracht.

Het ontwerp van bedoelde scheepslift is van Amerikaanse oorsprong doch zij werd voor 80 t.h. in België zelf uitgewerkt.

In tegenstelling met de tot nu toe gebruikte methoden van droogzetten van schepen is het door middel van deze lift mogelijk verscheidene schepen na elkaar te verhandelen. Op 9 maart werden 3 motorspitsen te water gelaten in vier uur tijd.

ROESELARE

Almeubel

Deze in 1946 opgerichte meubelfabriek kent op dit ogenblik een tewerkstelling van 60 personen.

De totale grondoppervlakte waarover de firma beschikt, bedraagt 7.660 m², waarvan 3.500 m² bebouwd is. Een nieuwe toonzaal van 400 m² is in opbouw.

Sinds begin 1961 heeft deze firma zich gespecialiseerd in de productie

van moderne aanbouwmeubelen. In deze richting zal in de lente van dit jaar een verdere stap gezet worden door de productie van een reeks « combineurop ». Deze aanbouwmeubelen voldoen aan alle behoeften inzake meubelen voor burelen en woninginrichting (behalve keukeninrichting en zetels). In het kader van de industriële vormgeving werd voor deze meubelserie het « quality control » kenteken verkregen.

POPERINGE

Industrieterrein

Het Belgisch Staatsblad van 12 maart 1963 heeft het Koninklijk Besluit van 7 februari 1963 gepubliceerd waarbij de grenzen van de industriezone in toepassing van art. 16 van de wet van 18 juli 1959 worden vastgelegd.

Deze zone sluit aan bij de industriezone in 1951 vastgelegd op basis van de vroegere wet van stedenbouw. Deze eerste industriezone is volledig uitgerust en praktisch totaal bezet. Naast de firma's Kiba (konfektie) en Multisac (papieren zakken) zijn thans twee bedrijfsgebouwenwerken bezig n.l. door de firma N.V. Igodt uit Poperinge, voor bewerking van industriële groenten en door de fir-

ma Meubels Boone uit Poperinge voor meubelfabrikatie.

De reeds behaalde resultaten inzake investering en tewerkstelling laten toe de toekomst op dit gebied hoopvol in te zien, en dit des te meer daar ook van overheidswege eindelijk werd ingezien dat een einde diende gesteld te worden aan de afzondering van deze streek. Deze gewijzigde houding blijkt inderdaad reeds uit het volledig vernieuwen der spoorwegbaan tussen Ieper en Poperinge, alsook door de automatisatie van het telefoonnet.

De nieuwe industriezone telt nagenoeg 60 hectaren, waarvan op dit ogenblik reeds 15 hectaren door de stad werden aangekocht ingevolge verwervingen in der minne.

Intussen werd door de gemeenteraad ook reeds het plan goedgekeurd houdende vaststelling van de grenzen van een zone tot aansluiting van de bestaande industriezone aan de rijksweg nr 9.

Het bedoeld dossier werd overgemaakt aan de Heer Minister van Openbare Werken te Brussel terwijl anderzijds door het gemeentebestuur aan een ontwerper opdracht werd gegeven een project op te maken voor de aanleg van bedoelde aansluitingsweg.

De ligging van Poperinge met reser-

OOK U BESPREEKT EN BESTELT

DE BESTE REIZEN OF TICKETTEN

(spoor, boot of vliegtuig)

bij **G. LENOIR**, Ooststraat 29, ROESELARE

Tel. (051) 216.72 (2 l.)

ves van grensarbeiders in de Westhoek, waarvoor een ontwikkelingsplan ontworpen wordt, alsmede de voorzieningen inzake industrieterreinen en infrastructuur maken van Poperinge een geschikte industriële vestigingsplaats.

SINT-MICHIELS

Mechanische constructie Watteeuw p.v.b.a.

Opgericht in 1950 te Assebroek, groeide dit bedrijf tot een unicum in West-Vlaanderen, zelfs een der belangrijkste in zijn genre van het land.

Door de gespecialiseerde productie van tandwielen en raderkasten, vervult dit bedrijf een belangrijke rol als leverancier aan de constructeurs in West-Vlaanderen en helpt

hen de machinebouw in onze gewesten verder uit te breiden.

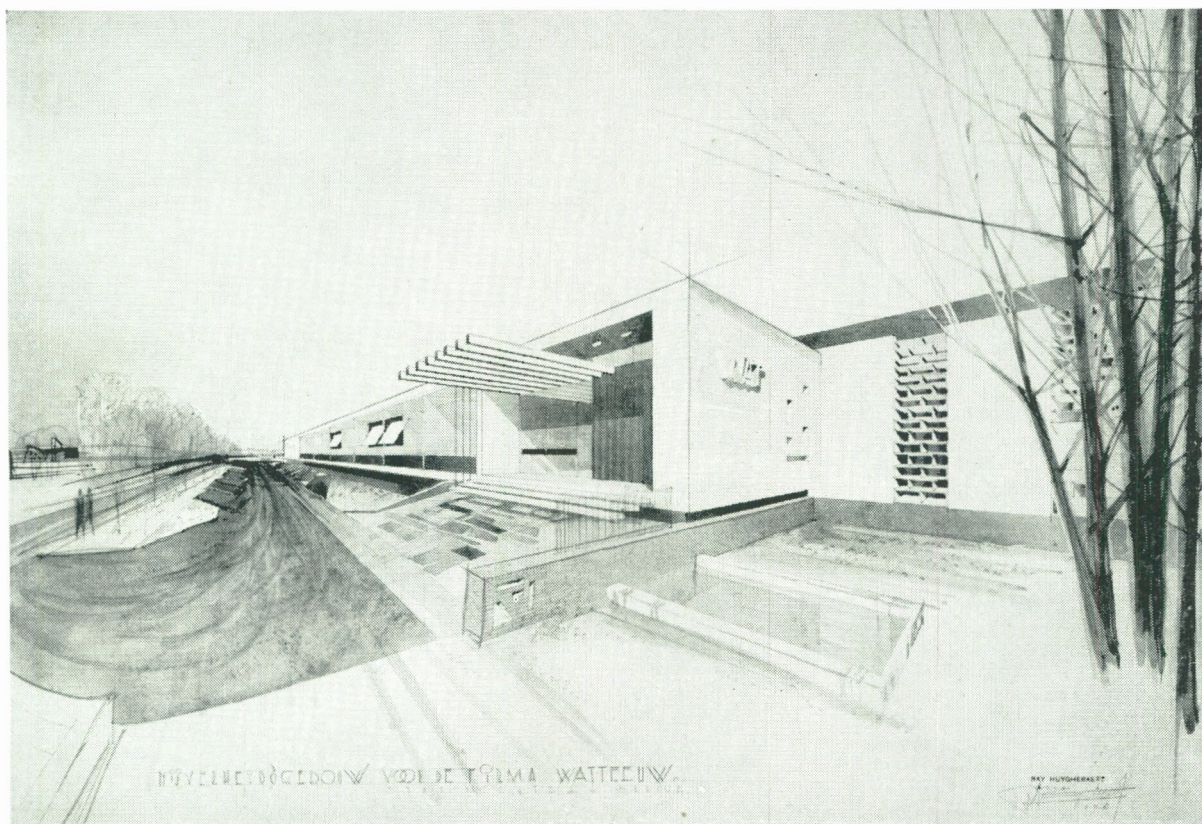
Het bedrijf is uitgerust met automatische en elektronische machines die de afwerking van tandwielen en raderkasten met de vereiste nauwkeurigheid uitvoeren. Amerikaanse, Duitse, Engelse, Franse, Belgische, Italiaanse en Zwitserse machines zijn voor ieder soort te vervaardigen tandwielen voor handen. Met deze machines is het mogelijk de hoogst vereiste nauwkeurigheid te benaderen.

In augustus 1962 werden de uitbatingsetel en de werkplaatsen gevestigd te St.-Michiels.

Door de nieuwe organisatie van het bedrijf en bij middel van de moderne uitrusting, ontwikkelde deze uitbreiding een versnelde productie-

capaciteit. Vooral werd de aandacht gevestigd op de hoogste nauwkeurigheid. Speciale rektifieermachines van Amerikaanse en Zwitserse makelij bewerken het naslijpen van de gefreesde en geharde wormen en tandwielen. Een gamma van reductiekasten op punt gesteld, werden in serieproductie genomen. Door de universele toepassingsmogelijkheid, vinden deze tandwielkasten een afzet in ieder domein van de mechaniek.

De nieuwe werkplaatsen beslaan een oppervlakte van 1.500 m² en door hun moderne bouw bieden zij een zeer aangename werkomgeving. De beschikbare oppervlakte bedraagt 1 ha zodanig dat verdere uitbreiding mogelijk is. Het bedrijf wordt geleid door de gebroeders Watteeuw en telt nu 45 personeelsleden.

TIELT

Nieuwe vestigingen

Op het industrieterrein, langs de buurtweg van groot verkeer nr. 174 Tielt-Oostrozebeke, vervat in een industriezone, goedgekeurd bij K.B. 17.3.61, zullen volgende firma's binnenkort volgende bedrijven oprichten :

1° De firma Gerard Martens, kunstwerkstede-meubelbedrijf, Tieltstraat, Wingene, welke een 2-tal ha ter beschikking kreeg van het stadsbestuur, zal een nieuw meubelbedrijf oprichten van circa 3.000 m² oppervlakte en zal hierdoor een 50 à 75 mensen te werkstellen.

2° De firma P.V.B.A. Gebrs. Bergez,

weverij, Ruiselede, welke een ha ter beschikking krijgt van de stad, zal eerstdaags een nieuwe weverij bouwen voor tewerkstelling van een 50 à 60 personen.

Beide firma's maken gebruik van het feit dat Tielt ontwikkelingsgebied is en appreciëren aldus de voordelen die hieraan verbonden zijn.

30 In de herfst 1963 zal de firma Seynaeve « Seyntex » Oostrozebeke, welke reeds een ultra-moderne spinnerij gebouwd heeft op voormeld industrieterrein, naast deze spinnerij een moderne weverij bouwen van circa 5.000 m² en aldus werk verschaffen aan een 100-tal personen.

WERKEN

Demeulenaere

De firma A. & A. Demeulenaere, Werken, heeft een samenwerking gezocht met de Engelse firma Limehouse Paperboard Mills, Londen en daartoe de N.V. A. & A. Demeulenaere & Co te Werken opgericht.

Het doel van deze nieuwe firma is de produktie van grondstoffen voor de textiel- en papierfabrikatie. Er wordt tevens fabrikatie voorzien van cellulose uit vlas- en hennepafval en vodden. Derhalve zullen belangrijke nieuwe investeringen gedaan worden om de bestaande produktie en tewerkstelling te verhogen en om de nieuwe fabriek te vestigen.

ZEDELGEM

« La Leguma » — Konservenfabriek

De konservenfabriek « La Leguma » te Zedelgem vierde einde januari haar 40-jarig bestaan. Deze plechtigheid ging samen met de ingebruikneming van de nieuwe vleugel van de gebouwen.

De bedrijvigheid van de firma bestaat in het inmaken van groenten, waarvan de bevoorrading hoofdzakelijk in West-Vlaanderen gezocht wordt. De afzet van de firma ligt voor een belangrijk deel in de uitvoer, voornamelijk naar Duitsland.

De produktie werd in sterke mate gemechaniseerd. De bebouwde oppervlakte bedraagt 10.000 m² terwijl 40 personen tewerkgesteld worden.

ZEDELGEM

Werkhuizen Leon Claey's p.v.b.a. meer dan 2.000 werknemers

Op dinsdag 19 februari had een kleine plechtigheid plaats in de Werkhuizen Leon Claey's P.V.B.A. te Zedelgem ter gelegenheid van de aanwerving van de 2.000ste werknemer. In aanwezigheid van de direktie en omringd door leden van de ondernemingsraad, overhandigde dhr. Louis Claey's, beheerder, een draagbaar radiotoestel als geschenk aan dhr. Onraedt Palmer van Ichtegem.

Deze plechtigheid wijst erop dat de Werkhuizen Leon Claey's nog steeds uitbreiding nemen en in dat verband kunnen wij melden dat de plannen

bijna zijn voltooid om gedurende dit jaar nog een nieuwe fabriek te bouwen te Zedelgem, waarvan de oppervlakte 13.800 m² zal bedragen. In deze nieuwe moderne werkplaatsen zullen alle werktuigmachines voor de plaatwerkerij worden ondergebracht terwijl een ander deel bestemd is voor een automatische montageketting met schildertunnels voor bepaalde grote onderdelen van de maaidorsmachines.

Vermelden wij ook nog dat verleden jaar een nieuw type maaidorser, onder de naam « ARMADA » op de markt werd gebracht die als de grootste kan worden beschouwd op de wereldmarkt en waarvan de prestaties alle verwachtingen overtreffen.

Om de stijging van de produktie op te vangen, werd naast de buitengewone verhoging van de eigen produktie-kapaciteit, ook beroep gedaan op een tiental kleinere konstruktoren uit West-Vlaanderen van de metaalverwerkende sektor, waardoor ook daar onrechtstreeks de werkgelegenheid opnieuw in de hand wordt gewerkt.

Onderlijnen we tenslotte dat in de e.k. dagen de werken aan de nieuwe fabriek van de Werkhuizen Leon Claey's te **Diksmuide** zullen worden aangevat, waar in een werkplaats van 3.500 m² werktuigmachines zullen worden gebouwd en waar in de loop van het jaar een 200-tal arbeiders zullen worden tewerkgesteld.

ZEEBRUGGE

Op 19 februari kwam de tanker E. Steiniger van 45.000 ton opnieuw in de haven van Zeebrugge aanleggen met een lading van 41.000 ton zware en lichte stookolie, bestemd voor de Sinclair-tankinstallaties.

In deze wintermaanden hebben de Sinclair-tankinstallaties te Zeebrugge in belangrijke mate de stookoliebevoorrading in West-Vlaanderen verzekerd.

ALGEMENE VERGADERING W.E.R. — 2 FEBRUARI 1963

Op zaterdag 2 februari te 14 h 30 ging de Statutaire Algemene Vergadering door in het Provinciaal Hof te Brugge.

Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Algemeen Voorzitter W.E.R. sprak het inleidingswoord uit.

De Algemene Vergadering hoorde een uiteenzetting van de heer H. Smisaert over de werking van de Westvlaamse Economische Raad in

1962; zij keurde eveneens de rekeningen over het jaar 1962 goed en de ontwerp-begroting voor het jaar 1963.

Op deze vergadering werd eveneens door de heer O. Vanneste een uiteenzetting gehouden over de kenmerken van het jongste industrialisatieproces in West-Vlaanderen en werd een voorlichtingsvergadering in het vooruitzicht gesteld.

Eenstemmig werd beslist volgende motie te richten tot de heer A. Spinoy, Minister van Economische Zaken en Energie. « De materiële werkvoorwaarden van de Belgische grensarbeiders in Frankrijk maken op dit ogenblik het voorwerp uit van de bekommernis van de regering en van de arbeidersvakorganisaties. Ook in het parlement werd deze week de bezorgdheid over dit probleem uitgedrukt ter gelegenheid van de bespreking van de begroting van het Ministerie van Tewerkstelling.

De Westvlaamse Economische Raad is de mening toegedaan dat de rege-

ring op dit ogenblik een fundamentele oplossing van het grensarbeidersprobleem verder dient na te streven, door een politiek tot verhoging van de tewerkstelling in de grensarbeidersstreek.

In deze optiek vraagt de W.E.R. dat de Minister van Economische Zaken de centra van de grensarbeidersstreek zou opnemen in de lijst van de ontwikkelingspolen, waar de voordelen van de regionaal-economische wetgeving maximaal worden toegekend ».

ALGEMENE VOORLICHTINGSVERGADERING W.E.R. - 16.3.1963

Op zaterdag 16 maart ging een Algemene Voorlichtingsvergadering van de Westvlaamse Economische Raad door in het Provinciaal Hof te Brugge.

Na de inleiding door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Algemeen Voorzitter, gaf de heer O. Vanneste, directeur W.E.S. een toelichting over de werking van de W.E.R. en het W.E.S.

De heer J. Van Essche, directeur-generaal van de Nationale Investeringsmaatschappij, hield een toespraak over « Rol en betekenis van de Nationale Investeringsmaatschappij voor de groei van onze ondernemingen ».

Het slotwoord werd uitgesproken door de heer H. Smislaert, Voorzitter van de Raad van Beheer W.E.R.

Deze informatievergadering werd druk bijgewoond, o.m. werd de aanwezigheid genoteerd van de heer A. De Clerck, Minister van Middenstand, de heren Lootens en Monballyu, bestendig afgevaardigden, senatoren en volksvertegenwoordigers, enz.

INTERKOMMUNALE LEIEDAL

Op zaterdag 12 januari werd in de feestzaal van het stadhuis te Kortrijk een informatievergadering belegd ter gelegenheid van de buitengewone algemene vergadering der aandeelhouders onder het voorzitterschap van de Heer A. De Clerck, Minister en Voorzitter van Leiedal. De Heer J. Lambrecht, burgemeester van de stad Kortrijk sprak over « De Bouw van de E3, belangrijkste der overheidsinvesteringen voor de verdere ontwikkeling van Zuid-West-Vlaanderen ».

De Heer M. Van der Stichele, Economisch Adviseur bij Leiedal, behandelde het thema « De harmonische opbloei van onze regionale economie als opgave voor de Overheid en het bedrijfsleven ».

Na de vergadering werd een receptie aangeboden aan de talrijke aanwezigen.

JAARVERGADERING V.E.V.

Op zaterdag 2 maart ging in het stadhuis te Roeselare een academische zitting door, ingericht door het Vlaams Economisch Verbond, afdeling Midden-West-Vlaanderen, de Handels- en Nijverheidskamer van Roeselare en de Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging West-Vlaanderen.

Deze Westvlaamse V.E.V.-dag werd bijgewoond door talrijke personaliteiten, o.m. de heer Minister A. Dequae, Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur.

Na inleidingen van de heer J. Laga, voorzitter van de inrichtende V.E.V.-afdeling en de heer Denolf, burgemeester, wees de heer Frans Baeckelandt, kabinetschef van de Minister van Buitenlandse Handel op de mogelijkheden voor West-Vlaanderen welke de E.E.G. biedt, meer speciaal de Noord-Franse markt.

De heer Gaston Eyskens, gewezen eerste Minister sprak over het economisch beleid in het perspectief van de Europese Samenwerking.

Tijdens het banket spraken de heren J. Soubry, voorzitter Handelskamer en Van Kerkhove, voorzitter K.V.I.V.-West-Vlaanderen. De heer Andre Demedts behandelde het onderwerp « Cultuur en Economie ».

ONTWIKKELINGSGEWESTEN

Het Belgisch Staatsblad van 12 december 1962 publiceert het Koninklijk Besluit van 3 december 1962 waarbij de geldigheidsduur van de maatregelen, voorgeschreven door de wet van 18 juli 1959 tot uitvoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten, in de ontwikkelingsgewesten wordt verlengd tot 15 december 1965. Er wordt geen verandering gebracht aan de ontwikkelingsgewesten.

VOORLICHTING WESTVLAAMSE EKONOMISCHE PROBLEMATIEK

De Heer O. Vanneste, Directeur W.E.S. :

Brugge (2 februari), Menen (3 februari), Brussel (15 februari), Kortrijk (18 februari), Brugge (16 maart).

De Heer J. Pattyn, Economisch Adviseur :

Ooigem (7 januari), Zottegem (17 februari), Woumen (22 februari),

Roeselare (24 februari), Kortrijk (25 februari), Brugge (26 februari), Kortrijk (27 februari), Ieper (7 maart).

De Heer Ir J.M.L. Demeyere :

Menen (3 februari), Gent (8 maart), Brussel (15 maart), Kortrijk (21 maart).

De Heer M. Zwaenepoel :

St.-Michiels (7 januari), Gistel (13 januari), Woumen (2 februari), Brugge (5 februari), Izegem (6 februari), Tielt (11 februari), Kortrijk (16 februari), Blankenberge (20 februari), Oostende (26 februari), Wingene (4 maart), Poperinge (11 maart).

De Heer J. Theys :

Brugge (20 december), Menen (2 februari).

De Heer P. Devos :

Menen (3 februari).

De Heer N. Vanhove :

Oostende (8, 9, 19 februari en 11 maart).

B.R.T. WEST-VLAANDEREN

In de sociaal-economische rubriek « Vonk van deze dag » werden lezingen gehouden :

- 6/12 « Algemeen inkomensniveau in West-Vlaanderen », door O. Vanneste;
- 13/12 « Zijn er nog arbeidsreserves in West-Vlaanderen » door O. Vanneste;
- 20/12 « West-Vlaanderen als grensprovincie » door O. Vanneste;
- 27/12 « West-Vlaanderen zeeprovincie » door O. Vanneste;
- 3/1 « Ontwikkelingsgewesten in West-Vlaanderen » door G. Declercq;
- 10/1 « Welvaartsverschillen in West-Vlaanderen » door G. Declercq;
- 17/1 « De les van drie jaren regionale politiek » door G. Declercq;
- 24/1 « West-Vlaanderen's economie 100 jaar geleden » door G. Declercq;
- 31/1 « Luchthaven Middelkerke » door G. Declercq;
- 7/2 « De hygiënische kwaliteit van de melk verdient meer belangstelling » door Ir. L. Bockstaele;
- 14/2 « Hogere produktie door grondontleding en zaadontsmetting » door Ir. L. Bockstaele;
- 21/2 « Vollegrondsgroenten kunnen het bedrijfsinkomen van de landbouwer gevoelig verhogen » door Ir. L. Bockstaele;
- 28/2 « Brouwerijgerst produceren vergt bijzondere zorgen » door Ir. L. Bockstaele.

ENQUETE ONDER GRENSARBEIDERS

In de loop van het tweede halfjaar 1962 werd door het Westvlaams Economisch Studiebureau, met de medewerking van de gewestelijke bureaus van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening en de onderscheiden vakverenigingen, een uitgebreide enquête gehouden onder de grensarbeiders. Op heden is het Westvlaams Economisch Studiebureau volop bezig met de verwerking van de resultaten.

Deze enquête zal tal van nuttige inlichtingen verschaffen over de huidige stand van het grensarbeidersverkeer. In het bijzonder wordt aandacht besteed aan de houding van de grensarbeiders ten aanzien van tewerkstelling in eigen land of behoud van tewerkstelling in Frankrijk. De kwalifikatie van de grensarbeiders (geschooldheid e.d.) wordt onder de loupe genomen en de motieven geanalyseerd die behoud van de grensarbeiders in de hand werken. De aldus bekomen inlichtingen zul-

len werkelijk toelaten een aangepaste tewerkstellingspolitiek voor de grenszone uit te stippelen. Het onderzoek is voldoende ruim om tot algemene konklusies te kunnen leiden. Nagenoeg 20 % van de grensarbeiders hebben de vragenlijst beantwoord. Belangwekkend zijn tevens de inlichtingen verstrekt door gewezen grensarbeiders; de motieven waarom tot liet aanvaarden van werkgelegenheid in België werd besloten zijn richtinggevend voor de gewenste tewerkstellingspolitiek.

De enquête bevestigt de konstatacie dat de Noordfranse industrie op heden minder vat heeft op de Westvlaamse arbeidsmarkt dan dit traditioneel het geval was. In de jongste jaren zijn tal van grensarbeiders overgeheveld naar tewerkstelling in eigen streek, in het bijzonder rond Ieper en in de zone Kortrijk-Waregem. Het aantal Westvlaamse grensarbeiders bedraagt op heden circa 27.000 personen. Vooral onder de mannelijke grensarbeiders blijkt de voorkeur voor werkgelegenheid in eigen land vrij aanzienlijk te zijn.

E.R.V.-MEDEDELINGEN 1962 — NR 4

In het editoriaal wijst de heer L. Claes er op dat de economische expansie nauw doorvlochten is met sociale en kulturele aspecten. Dit E.R.V.-nummer behandelt in hoofdzaak de vervlechting van economische feiten en sociologische en sociaal-psychologische gegevens.

Vooraf publiceert het nummer een memorandum van de Economische Raad voor Vlaanderen in verband met de demografische politiek en het werkgelegenheidsbeleid. De regionaal-diskriminatoire maatregelen op demografisch vlak en de immigratiepolitiek zoals door de C.E.W. opgevat, worden met klem afgewezen.

De uiteenzetting door de heer F. Bertrand, Minister van Verkeerswezen, gehouden op de jaarlijkse ledenvergadering van de Vereniging voor Economie over « Economische aspecten van de verkeers-economie in de Gemeenschappelijke Markt » wordt in dit nummer integraal opgenomen.

Belangrijk nieuws over vuilnisproblemen

Het probleem van de huisvuilvernietiging is een van de meest belangrijke geworden waarmede de gemeentebesturen hebben af te rekenen.

Sinds een jaar werd de effectieve studie hiervan opgenomen door een belangrijk bedrijf dat sinds 50 jaar gespecialiseerd is op het gebied van de reinigingswagens.

De opgave van deze studiedienst is wel omlijnd :

het verwezenlijken van een inrichting tot huisvuilvernietiging, die volgende kwaliteiten in zich verenigt :

lagere investeringskosten dan de huidige systemen.

aangepast aan gemeenten van 10.000 tot 120.000 inwoners.

zeer eenvoudig in zijn werking en door 1 man te bedienen.

een volkomen hygiënische werking die het residu op 20 % kan herleiden.

een apparatuur konstrueren die strookt met de normen van de industriële vormgeving.

De belangrijkheid en de belangstelling voor dit projekt is momenteel zo uitgebreid dat de research afdeling van de constructiewerkhuizen Vandekerckhove n.v. gaarne nadere inlichtingen verstrekt.

Te noteren adres : Constructiewerkhuizen Vandekerckhove n.v., Bruggesteeweg 374, Roeselare. Tel. 051/234.02
afdeling : SPEEDBURN.

De heer V. Neesen behandelt uitvoerig de « Kulturele aspekten van de industrialisering in Limburg ». Hij vraagt bijzondere aandacht voor het voorkomen van « faseverschillen » tussen de talrijke elementen die van belang zijn voor de economische vooruitgang.

In de aktualiteit staat « De sociologische situatie van de Belgische landbouwersstand », waaraan de heer M. Beddegenoodts een analyse wijdt.

De heer L. Van Ostrive bezint zich in « Sociologen in de onderneming? » over de plaats van de wetenschappelijk gevormde sociologen in de ondernemingen van morgen. De rubriek « Licht en Schaduw » brengt diverse nieuwsjes over buitenlandse vestigingen, inplanting van nieuwe bedrijven enz.

Het nummer besluit met een bespreking van de publikatie van het W.E.S. « Het arrondissement Oostende — een regionaal-economische studie ».

WESTVLAAMSE TEXTIELDAGEN TE KORTRIJK

Het is nu reeds de derde maal dat deze grootse propagandadagen voor de Westvlaamse textiel plaatsgrijpen op 27, 28 april en 1 mei a.s.

50.000 bezoekers hebben vorig jaar deze textiel- en konfektientoonstelling bewonderd en er de grootse machtsindruk ondergaan van de industrie die de belangrijkste is in de provincie en die van Zuid-West-Vlaanderen het grote Belgisch Textielcentrum maakt.

Het doel van het komitee der Westvlaamse Textieldagen, samengesteld door de afgevaardigden van de Westvlaamse Economische Raad, Textiel-Patroonsverbond, Syndikale Kamer der Konfektiefabrikanten, Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, Produktiviteitscentrum West-Vlaanderen, Technisch- en Beroepsopvoedings jongens en meisjes, en de Kristelijke Centrale der Textiel- en Kleidingbewerkeren, is: « Een groot-scheepse propaganda voeren en de publieke opinie in binnen- en buitenland voor te lichten van de belangrijkheid en de grote expansiekracht van de textiel ». De tentoonstelling wil ook een spiegel zijn van het rijkgevolle gamma textiel- en konfektieproducten welke in onze provincie vervaardigd worden.

Het initiatief wordt gesteund door de Heer Gouverneur van West-Vlaanderen, Ere-Voorzitter van het komitee, en beschermd door het provinciaal bestuur.

Dit jaar gaat deze driedaagse manifestatie door onder het motto :

1. West-Vlaanderen Textiel- en Konfektiecentrum in de Euromarkt.
2. Werving, scholing en herscholing van arbeidskrachten voor de textiel- en konfektienijverheid in West-Vlaanderen.

Deze Westvlaamse Textieldagen vangen aan op zaterdag 27 april 1963 met een « Akademische Zitting » waar als sprekers optreden : de heren : A. Dequae, Minister van Financiën, J. Pattyn, economisch adviseur W.E.R. en J. Declercq, Directeur R.V.A. Kortrijk.

HAVENS

In 1963 zullen kredieten voor een bedrag van circa 300 miljoen frank worden besteed voor de haven van Zeebrugge, die geroepen is de rol te vervullen van eersterangssnelhaven met een eigen bestemming, volkomen verschillend van de traditionele handelsfunctie van de haven van Antwerpen.

De haven moet aan de behoeften van het tegenwoordige zeevaartverkeer worden aangepast.

Er wordt thans gewerkt aan de eerste fase van de werken tot indijking van het oosterschiereiland, welke indijking moet bijdragen tot de oplossing van het probleem der verzanding van de haven.

Op 29 november 1962 werd de aanbesteding gehouden van de tweede fase van de indijking.

In 1963 zullen 300 miljoen worden besteed aan uitbreidingswerken :

- kaaimuren in de voorhaven;
- ophogen van de industrieterreinen in de voorhaven en langs een deel van het Boudewijnkanaal;
- Steenbestortingen tegen de buitenmuur van het havenhoofd.

Voor de overige kusthavens zijn de volgende kredieten uitgetrokken :

- haven van Oostende : 80 miljoen — verbreding van de toegangsgeul en bouwen van een nieuw havenhoofd;
- haven van Nieuwpoort : 18 miljoen — kaaimuur;

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS VAN BELGIË

Uit het jaarverslag 1961 van de A.S. L.K. halen wij volgende gegevens

— haven van Blankenberge : 2 miljoen — vlotter voor de yachthaven.

RIJKSWEGEN

De som der vaste beloften verleend in 1962 voor alle werken aan de Rijkswegen (de autowegen en de onteigeningen enz. ervoor niet inbegrepen) is per provincie als volgt :

	in miljoen
Antwerpen	32
Brabant	342
West-Vlaanderen	87
Oost-Vlaanderen	127
Henegouwen	94
Luik	100
Limburg	17
Luxemburg	90
Namen	82
Totaal	971

KANAAL GENT-BRUGGE-OOSTENDE

De modernisering van de verbinding Gent-Oostende omvat het rechtekken, verbreden en verdiepen van het kanaal Gent-Brugge, tussen de Ringvaart rondom Gent en Moerbrugge, evenals het herbouwen van verschillende bruggen, het graven van een ringvaart rondom Brugge tussen Moerbrugge en het kanaal Brugge-Oostende en het uitvoeren van enkele verbeteringswerken aan het kanaal Brugge-Oostende.

De kosten voor het uitvoeren van deze werken kunnen geraamd worden op ongeveer 1.900.000.000 F.

Deze moderniseringswerken zullen aangevat worden nadat de laatste aanbestedingen voorzien voor de werken van het 1.350 t programma zullen plaatsgehad hebben.

De eerste aanbestedingen voor de verbinding Gent-Oostende zullen dus in 1966 kunnen uitgeschreven worden.

De aanbestedingen zullen gespreid worden over de periode gaande van 1966 tot en met 1972.

over de positie van West-Vlaanderen per einde 1961.

	West-Vlaanderen	België	Rangorde
aantal spaarboekjes	805.635 F	7.140.904 F	5
Gemiddeld bedrag per rekening	12.197 F	11.828 F	3
aantal aktieve boekjes per 1.000 inwoners	595	586	4
gemiddeld bezit per aktieve rekening	15.398 F	15.508 F	3
spreiding van eigenlijk spaartegoed	11,6 %	100 %	4

Het eigenlijk spaartegoed per inwoner was gemiddeld voor het Rijk : 9.152 F. De arrondissementen in West-Vlaanderen klasseren zich als volgt : Oostende : 12.856 F,

Veurne : 11.810 F, Brugge : 10.260 F, Ieper : 8.600 F, Kortrijk : 8.073 F, Diksmuide : 7.710 F, Roeselare : 7.607 F, Tielt : 6.807 F.

GROTE PERSDAGEN VAN WESTTOERISME

Ieder jaar richt Westtoerisme enkele grote « persdagen » in waartoe gans de nationale pers en ook verscheidene buitenlandse journalisten genodigd worden en waarop telkens weer een bijzonder aspekt van het toerisme in West-Vlaanderen behandeld wordt. Dank zij de gulle medewerking van de pers en haar belangstelling voor de toeristische problemen van kust en hinterland zijn die persdagen telkens uitgegroeid tot een groot succes. De laatste twee persdagen van Westtoerisme, waarop het appartementstoerisme aan de kust en het rivier- en zeehengelen in West-Vlaanderen behandeld werden, hebben zowel in het buitenland als in eigen land buitengewone weerklank gevonden, zodat alle verwachtingen overtroffen werden.

De eerste persdag ging door op maandag 11 maart te Oostende en werd gewijd aan de « Prijzen aan de kust ». Hierop werden de belangwekkende resultaten medegedeeld van een intensieve studie, welke in het kader van het wetenschappelijk toeristisch onderzoek uitgevoerd werd door het Westvlaams Economisch Studiebureau.

TOERISTISCHE PROPAGANDA OP BELANGRIJKE JAARBEURZEN

Voor Westtoerisme, de provinciale vereniging voor toerisme van West-Vlaanderen, is het een gevestigde traditie geworden deel te nemen aan belangrijke jaarbeurzen daar deze grote publicitaire manifestaties telkens weer de gelegenheid bieden vele tienduizenden mensen te bereiken o.w. velen de kust zelfs nog helemaal niet kennen.

Westtoerisme heeft nu reeds besloten dit jaar aan niet minder dan 8 jaarbeurzen deel te nemen. Voorbereidselen zijn getroffen om de stands, waarmee Westtoerisme op tournee gaat — vaak met twee terzeldertijd — te vernieuwen en te moderniseren, terwijl ook gezorgd wordt voor nieuw, sterk in het oog springend fotomateriaal.

Het mag tevens onderlijnd dat de inrichters van jaarbeurzen grote belangstelling hebben voor « prestige-stands » zoals deze van Westtoerisme, welke niet louter commercieel zijn en dan ook gunstvoorwaarden toekennen. In sommige gevallen is de deelneming van Westtoerisme zelfs volledig gratis.

HALF MILJOEN WESTVLAAMSE FOLDERS IN OMLOOP

Uit talrijke onderzoeken blijkt dat een degelijk opgevat vouwblad nog

steeds een der beste propagandavehikels is ten bate van het toerisme. Westtoerisme, de Provinciale Westvlaamse Vereniging voor Toerisme, heeft steeds groot belang gehecht aan deze vorm van propaganda. Regelmatig worden nieuwe, moderne en aantrekkelijke folders op de markt gebracht en op oordeelkundige wijze en zeer ruime schaal verspreid.

In de loop van 1962 heeft Westtoerisme op het stuk van verspreiding van toeristisch materiaal een recordcijfer bereikt. Er werd namelijk nagenoeg een half miljoen folders in omloop gebracht, in volgende verdeling: 240.000 kleurenfolders, 50.000 exemplaren « Uitstappen in West-Vlaanderen », 128.000 folders over de « bezienswaardigheden in West-Vlaanderen », 35.000 exemplaren « Natuurschoon in West-Vlaanderen », 4.000 exemplaren « Flandres belges en voiture » (uitsluitend bestemd voor Noord-Frankrijk); daarbij werden, via Westtoerisme, een 30.000-tal folders van toeristische steden en gemeenten in West-Vlaanderen verspreid, alsmede 3.200 affiches van Westtoerisme.

Het leeuwenaandeel van dit propagandamateriaal werd natuurlijk verspreid in eigen land en in onze nabuurlanden Engeland, Frankrijk, Duitsland, Nederland en Luxemburg. Daarnaast werden ook aanzienlijke hoeveelheden verspreid in Zwitserland, Italië, Denemarken, Zweden en Spanje. Ook het Commissariaat-Generaal voor Toerisme heeft een 40.000-tal folders van Westtoerisme uitgedeeld in zijn kantoren. Het dient aangestipt dat deze folders ofwel vertalig zijn, ofwel in de taal van het land waarheen ze gestuurd werden.

Tenslotte wil Westtoerisme er op wijzen dat in 1963 opnieuw een nieuwe verspreiding van toeristisch materiaal zal gebeuren. Naar verscheidene landen werden reeds ruime hoeveelheden doorgestuurd.

De talrijke vragen van particulieren om toeristisch materiaal en ook de bookings die nu reeds gedaan werden via de reisagentschappen, laten voorzien dat het seizoen 1963 een groot succes zal kennen en speciaal een aanzienlijke toename van Britse en Duitse toeristen zal meebrengen.

GESPREKSDAGEN VOOR LANDBOUWERS

De Volkshogeschool « De Blankaart » heeft in samenwerking met het Westvlaams Economisch Studiebureau en het « Instituut Arthur Olivier » te Beitem een reeks gespreksdagen voor landbouwers georganiseerd. Deze gingen door te Woumen, Ieper, Torhout, St.-Mi-

chiels, Gistel, Izegem, Tielt, Kortrijk, Blankenberge, Wingene en Poperinge.

Deze gespreksdagen hebben tot doel de landbouwers in kennis te stellen van de resultaten van een uitgebreid onderzoek in de Westvlaamse landbouw, waaraan zij hebben meegewerkt. Tevens zijn deze gespreksdagen, die telkens een volle dag in beslag nemen en waarbij zelfs het middagmaal gemeenschappelijk wordt gebruikt, een ideale gelegenheid om de opinie nopens enkele zeer actuele landbouwvraagstukken aan elkanders ervaring te toetsen.

De dagen worden doorgaans door 30 à 40 landbouwers bijgewoond en worden gekenmerkt door het hoge peil van de discussies en een eerlijk zoeken naar objectiviteit.

GIDSEN

In de balkonzaal van het Provinciaal Hof te Brugge werden op zondag 3 maart door de Heer Goeverneur, Voorzitter van Westtoerisme, de getuigschriften uitgereikt aan de geslaagden van de normaalleergang 1961-1962 van de Gidsenbond Brugge en West-Vlaanderen. 38 kandidaten slaagden in het examen. Deze kursussen hebben tot doel de gidsen op te leiden voor het bezoeken van de kunst- en historische monumenten van Brugge en West-Vlaanderen.

MOND- EN KLAUWZEER

In het arrondissement Brugge werden enkele haarden van mond- en klauwzeer bij runderen vastgesteld. Uit vrees dat een virus, waartegen geen vaccin in België beschikbaar is, de oorzaak was van de ziekte, werden op enkele hoeven alle runderen en varkens afgeslacht. Tevens werd in bedoeld arrondissement de toegang tot alle hoeven verboden en over gans de provincie de vee-markten gesloten.

INTERNATIONALE SAMENWERKING INZAKE VLASONDERZOEK

Franse, Nederlandse en Belgische vlasdeskundigen kwamen op 15 en 16 januari te Brugge bijeen. Ons land werd vertegenwoordigd door Directeur L. Bockstaele, Ir. Maddens en vlasvezeldeskundige Demeestere van het Provinciaal Centrum voor Nijverheidsteelten. De navorsingen verricht in de onderscheidene landen werden besproken en de middelen werden onderzocht om tot een grotere samenwerking te komen.

PRO CIVITATE — PRIJS

Door het Gemeentekrediet van België wordt een prijs « Pro Civitate » ingesteld, bestemd om werken omtrent het administratief, juridisch, sociaal en economisch leven van de Belgische gemeenten en provinciën, alsook van de Belgische regionale en lokale publiekrechtelijke organen, te bekronen. De prijs bedraagt 50.000 F in speciën.

In 1964 zal een werk opgesteld in de Nederlandse taal worden bekroond. De uiterste datum voor het indienen der werken werd vastgesteld op 1 juli 1964.

DE PRIJZEN AAN DE KUST

Op maandag 11 maart 1963 organiseerde Westtoerisme zijn eerste persdag te Oostende onder het voorzitterschap van Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur. De heer Bertrand, Minister van Verkeerswezen, woonde deze persdag bij.

Door de heer N. Vanhove, wetenschappelijk medewerker van het W.E.S., werd een uiteenzetting gegeven over de analyse van het prijzniveau aan de Belgische kust op basis van het wetenschappelijk onderzoek van de toeristische markt in West-Vlaanderen. Dit onderzoek wordt permanent uitgevoerd door het Westvlaams Economisch Studie-bureau.

GITS

Westvlaamse Coiffeurscentrale
Etabl. Kiggen

Op dinsdag 19 maart werden te Gits op de wijk 't Land van Belofte, Bruggesteeweg, de openingsplechtigheden georganiseerd van het nieuw gebouwencomplex van de Westvlaamse Coiffeurscentrale Etablissements Kiggen & Co, N.V.

Deze firma werd in 1927 te Roeselare opgericht en heeft als activiteit de groothandel voor opschikartikelen en coiffeursmateriaal.

De bebouwde oppervlakte van het gebouwencomplex bedraagt 1.800 m², terwijl nog mogelijkheid tot uitbreiding bestaat. Deze firma heeft 10 personeelsleden in dienst.

Deze groothandelszaak legt de nadruk op de service aan de cliënteel; in deze optiek werd een ruimte van 1.000 m² voorzien voor het organiseren van demonstraties en cursussen.

De plechtigheid werd o.m. bijgewoond door de heer Vandeginste, burgemeester.

Spreekbeurten werden gehouden door de heer J. Kiggen, door de heer Schillebeeckx over de opvattingen van de firma tegenover de cliënteel en door de heer Ector, directeur bij het Ministerie van Middenstand, over de betekenis van de kredietwetgeving voor de middenstand.

De Westvlaamse Economische Raad

ontving financiële steun
van volgende gemeenten

Arrondissement BRUGGE

Aartrijke	Jabbeke	Sint-Andries
Assebroek	Knokke	Sint-Kruis
Beernem	Lissewege	Sint-Michiels
Blankenberge	Loppem	Torhout
Brugge	Meetkerke	Veldegem
Damme	Oedelem	Waardamme
Dudzele	Oostkamp	Wenduine
Heist-a.-Zee	Sijsele	Zedelgem
		Zuienkerke

Arrondissement DIKSMUIDE

Diksmuide	Koekelare	Nieuwkapelle
Handzame	Kortemark	Oostkerke
Houthulst	Lampernisse	Reninge
Kaaskerke	Leke	Sint-Jacobskapelle
Klerken	Lo	Zarren

Arrondissement IEPER

Dikkebus	Loker	Sint-Jan
Elverdinge	Nieuwkerke	Vlamertinge
Geluwe	Oostvleteren	Watou
Ieper	Passendale	Westouter
Kemmel	Poperinge	Westvleteren
Komen	Proven	Wijtschate
Langemark	Roesbrugge-Haringe	Zillebeke
		Zonnebeke

Arrondissement KORTRIJK

Aalbeke	Heestert	Moeskroen
Anzegem	Heule	Moorsele
Avelgem	Hulste	Otegem
Bellegem	Ingooigem	Outryve
Beveren-Leie	Kerkhove	Spiere
Bissegem	Kortrijk	St.-Eloois-Vijve
Deerlijk	Kuurne	Waregem
Desselgem	Lauwe	Wevelgem
Dottenijs	Lendeledede	Zwevegem
Gullegem	Menen	
Harelbeke	Moën	

Arrondissement OOSTENDE

Bredene	Lombardsijde	Stene
Ernegem	Middelkerke	Vlissegem
Gistel	Oostende	Westende
Ichtegem	Oudenburg	Zande
Leffinge	Slijpe	Zandvoorde

Arrondissement ROESELARE

Ardooië	Izegem	Rumbeke
Beveren	Kachtem	Staden
Dadizele	Ledegem	St.-Eloois-Winkel
Emelgem	Lichtervelde	Westrozebeke
Ingelmunster	Roeselare	

Arrondissement TIELT

Aarsele	Ooigem	Sint-Baafs-Vijve
Meulebeke	Ruiselede	Tielt
Oeselgem	Schuijferskapelle	Wielsbeke
		Wingene

Arrondissement VEURNE

Adinkerke	Houtem (Veurne)	St.-Joris-a.-IJzer
Alveringem	Koksijde	Sint-Rijkers
Beveren	Leisele	Veurne
Bulskamp	Nieuwpoort	Wulpen
De Moeren	Ramskapelle	Zoutenaaië
De Panne		

De onderneming is de basiscel, het eerste en essentieel orgaan van de technologische beschaving.

Daardoor heeft zij plichten tegenover onze huidige beschaving. Deze plichten zijn zwaarder geworden naarmate het technologisch karakter van de beschaving op de voorgrond is gekomen.

Zij staat letterlijk te haren dienste. Zij heeft slechts een reden van bestaan in de mate waarin zij streeft naar de versteviging en de uitbouw van deze beschaving.

Arnaud de Vogüé

de grote Belgische naam in de elektronica

voor al uwe financiële transacties...

BANK VAN ROESELARE EN WESTVLAANDEREN

op méér dan 40 plaatsen in de provincie